

TITLUL IV
Impozitul pe venit

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

*Secțiunea 1
Scutiri*

1. În înțelesul art.60 pct. 1 literele a) - d) din Codul fiscal, scutirea de la plata impozitului pe venit se aplică pentru veniturile realizate începând cu data încadrării contribuabilului în gradul de handicap grav sau accentuat, conform documentelor justificative. Pentru a beneficia de prevederile art.60 pct. 1 din Codul fiscal contribuabilii au obligația de a depune, după caz, la organul fiscal competent sau la angajatorul/plătitorul de venituri documentele care atestă încadrarea în gradul de handicap grav sau accentuat. Documentele vor fi prezentate în original și în copie, organul fiscal competent, angajatorul/plătitorul de venituri păstrând copia după ce verifică conformitatea cu originalul.

2. Potrivit prevederilor art. 60 pct.2 din Codul fiscal, încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator se efectuează de către angajator, în conformitate cu reglementările ordinului comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, al ministrului pentru societatea informațională, al ministrului educației și cercetării științifice și al ministrului finanțelor publice. În acest sens, nu este necesar avizul Ministerului Finanțelor Publice.

*Secțiunea a 2 - a
Venituri neimpozabile*

3 (1) În categoria veniturilor neimpozabile prevăzute la art. 62 lit. a) din Codul fiscal se cuprind veniturile obținute de persoanele fizice, potrivit legii, cum sunt:

- a). alocația de stat pentru copii;
- b). alocația de întreținere pentru fiecare copil încredințat sau dat în plasament familial;
- c). indemnizația lunară primită de persoanele cu handicap grav și accentuat, potrivit legii;
- d). indemnizația de însoțitor acordată persoanei cu handicap grav în situația în care angajatorul nu poate asigura acesteia un înlocuitor al asistentului personal, potrivit legii;
- e). contravaloarea serviciilor hoteliere acordate membrilor de familie care însoțesc în spital copii cu handicap sau copii bolnavi, potrivit legii.
- f). ajutorul pentru încălzirea locuinței;
- g). indemnizația lunară pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, acordată potrivit Legii nr.109/2005 privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, republicată;
- h). ajutorul social acordat potrivit legii;
- i). ajutorul de urgență acordat de Guvern și de primari în situații de necesitate, ca urmare a calamităților naturale, incendiilor, accidentelor, precum și altor situații deosebite stabilite prin lege;

- j). ajutoarele pentru procurarea de dispozitive medicale;
- k). ajutorul lunar primit de cadrele militare trecute în rezervă, fără drept de pensie, apte de muncă, care nu se pot încadra din lipsă de locuri de muncă corespunzătoare pregătirii lor;
- l). indemnizația de șomaj și alte drepturi neimpozabile acordate conform legislației în materie;
- m). echivalentul salariului primit de membrii familiei funcționarului public, care au dreptul la pensie de urmaș, în caz de deces al acestuia;
- n). indemnizațiile acordate în baza Legii Recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004;
- o). indemnizațiile acordate în baza Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- p). indemnizațiile acordate în baza Legii nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, cu modificările și completările ulterioare;
- q). suma fixă pentru îngrijire primită de invalizii și accidentații de război, marii mutilați și cei încadrați în gradul I de invaliditate, potrivit legii;
- r). indemnizația lunară primită de magistrații care în perioada anilor 1945 - 1989 au fost înlăturați din justiție din motive politice, potrivit legii;
- s). indemnizațiile și sporurile invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, precum și alte sume acordate în baza Legii nr. 49/1991, privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare;
- t). renta lunară acordată, potrivit legii, veteranilor de război;
- u). ajutorul anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice, acordat veteranilor de război și văduvelor de război, precum și altor persoane defavorizate, potrivit legii;
- v). sprijinul material lunar primit de soțul supraviețuitor, precum și de copiii minori, urmași ai membrilor titulari, corespondenți și de onoare din țară ai Academiei Române, acordat în conformitate cu legea privind acordarea unui sprijin material pentru soțul supraviețuitor și pentru urmașii membrilor Academiei Române;
- w). ajutoarele acordate emigranților politici potrivit legislației în vigoare;
- x). ajutorul rambursabil pentru refugiați;
- y). ajutoarele umanitare, medicale și sociale;
- z). ajutorul de deces acordat potrivit legislației privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, precum și ajutorul pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, acordate în baza legislației de pensii,
  - aa). ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor, acordat potrivit legii;
  - bb). renta viageră acordată de la bugetul de stat, bugetele locale și din alte fonduri publice, potrivit legii;
- cc). indemnizația de merit acordată în condițiile Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 859/2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare;

dd). drepturi reprezentând transportul gratuit urban și interurban, acordate, potrivit legii, pentru adulții cu handicap accentuat și grav, precum și pentru asistenții personali sau însoțitorii acestora;

ee). alte asemenea venituri acordate potrivit normelor legale în vigoare.

(2) În sensul art. 62 lit. a) din Codul fiscal, cu titlu de exemplu, prin alte persoane se înțelege:

(i). casa de ajutor reciproc a pensionarilor, pentru ajutoarele umanitare, medicale și sociale acordate membrilor din contribuțiile acestora;

(ii). organizațiile umanitare, organizațiile sindicale, Crucea Roșie, unitățile de cult recunoscute în România și alte entități care pot acorda ajutoare umanitare sau sociale.

(3) Potrivit prevederilor art. 62 lit. a) din Codul fiscal, în categoria veniturilor neimpozabile se cuprind și formele de sprijin cu destinație specială acordate din bugetul de stat și din fonduri externe nerambursabile în conformitate cu legislația internă și reglementările europene, de exemplu:

a). forme de sprijin acordate producătorilor agricoli din sectorul vegetal sub forma schemelor de plăți directe și ajutoarelor naționale tranzitorii în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

b). ajutoare de stat și forme de sprijin acordate fermierilor din sectorul zootehnic potrivit Hotărârea Guvernului nr. 1179/2014, privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor;

c). sprijinul nerambursabil acordat potrivit Programului Național pentru Dezvoltare Rurală 2014 - 2020, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015) 3.508 din mai 2015, de aprobare a programului de dezvoltare rurală al României pentru sprijin din Fondul European Agricol pentru dezvoltare rurală;

d). forme de sprijin nerambursabil acordate potrivit Programului Operațional pentru Pescuit 2007 - 2013, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C(2007) 6.664 din 14 decembrie 2007 și Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 - 2020,

e) formele de sprijin acordate în cadrul operațiunilor finanțate prin Programul operațional sectorial "Dezvoltarea resurselor umane 2007 - 2013", în bani și în natură, primite de către cursanți pentru participarea la cursuri, precum și bursele acordate în cadrul acestui program.

(4) În aplicarea prevederilor art.62 lit. g) din Codul fiscal sunt neimpozabile despăgubirile, sumele asigurate și orice alte drepturi acordate asiguraților, beneficiarilor sau terțelor persoane păgubite, din asigurările de orice fel, potrivit legislației privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor.

Sumele reprezentând alte drepturi acordate asiguraților pot avea, printre altele, următoarele forme: răscumpărări parțiale în contul persoanei asigurate, plăți eşalonate, rente, venituri rezultate din fructificarea rezervelor constituite din primele plătite de asigurați, precum și orice alte sume de aceeași natură, indiferent de denumirea sau forma sub care sunt plătite, în contul persoanei asigurate.

În cazul în care suportatorul primei de asigurare este o persoană fizică independentă, persoană juridică sau orice altă entitate care desfășoară o activitate, atunci contravaloarea primelor de asigurare reprezintă venituri impozabile pentru persoana fizică beneficiară.

(5) În sensul prevederilor art.62 litera j) din Codul fiscal, în această categorie se includ și produsele oferite gratuit producătorilor agricoli individuali care au suferit pagube ca urmare a calamităților naturale potrivit prevederilor din contractul încheiat între părți.

(6) Prin cadru instituționalizat menționat la art.62 litera o) din Codul fiscal se înțelege orice entitate care are ca obiect de activitate educația școlară, universitară, pregătirea și/sau perfecționarea profesională, recunoscută de autorități ale statului român.

(7) Veniturile reprezentând avantaje în bani și/sau în natură prevăzute la art.62 litera v) din Codul fiscal, sunt acordate prin legi speciale și cuprind, printre altele:

a) contravaloarea protezelor acordate gratuit pentru marii mutilați și persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă, a medicamentelor gratuite, accesului gratuit la sanatorii și baze de tratament aparținând Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și altor instituții potrivit legii;

b) contravaloarea transportului urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și altele asemenea, prevăzute a fi acordate persoanelor care intră sub incidența prevederilor art.5 alin. (1) lit. f) din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004;

c) contravaloarea asistenței medicale și a medicamentelor acordate în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor, a transportului gratuit cu mijloacele de transport în comun și pe calea ferată română, contravaloarea biletului gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică și altele asemenea, prevăzute a fi acordate persoanelor care intră sub incidența prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

d) contravaloarea călătoriilor gratuite pe calea ferată, gratuitățile pe mijloacele de transport în comun în mediul urban, a lemnelor de foc sau echivalent cărbuni, a asistenței medicale gratuite în toate instituțiile medicale civile de stat sau militare și asigurarea de medicamente gratuite atât în tratamentele ambulatorii, cât și pe timpul spitalizării, a biletelor de tratament gratuite, în limita posibilităților existente, în stațiuni balneoclimaterice, a protezelor, a cârjelor, a ghetelor ortopedice, a cărucioarelor, a aparatelor auditive și implanturilor cardiace, mijloacelor moto și auto speciale pentru cei handicapați locomotor și altele asemenea, potrivit Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) contravaloarea transportului urban gratuit cu mijloace de transport în comun pentru adulții cu handicap accentuat și grav și pentru asistenții personali sau pentru însoțitorii acestora, a transportului interurban gratuit cu trenul, asistență medicală gratuită în conformitate cu prevederile Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată.

Persoanele fizice prevăzute la art. 62 lit. v) din Codul fiscal, datorează impozit pe venit pentru categoriile de venituri prevăzute la art. 61 din Codul fiscal.

(8) Beneficiază de prevederile art. 62 lit. w) următorii specialiști: profesorii cu diplomă de licență sau de absolvire, instructorii și managerii din domeniu, precum și alte persoane calificate pentru asistență medicală, cercetare și asistență științifică,

organizare și conducere tehnică și alte ocupații complementare, potrivit reglementărilor în materie.

(9) În categoria veniturilor neimpozabile menționate la art. 62 lit. x) se cuprind:

- a). premii obținute la concursuri pe obiecte sau discipline de învățământ, pe meserii, cultural-științifice, festivaluri, simpozioane, concursuri tehnico-științifice, premii obținute la campionate și concursuri sportive școlare, naționale și internaționale;
- b). contravaloarea avantajelor sub formă de masă, cazare și transport;
- c). alte drepturi primite de participanți cu ocazia acestor manifestări.

Secțiunea a 3 - a *Cotele de impozitare*

4. În aplicarea prevederilor art.64 din Codul fiscal, la determinarea impozitului anual/lunar, la plățile anticipate cu titlu de impozit calculat pentru veniturile prevăzute la art. 61 din Codul fiscal, bazele de calcul al impozitului vor fi stabilite prin rotunjire la un leu, prin neglijarea fracțiunilor de până la 50 de bani, inclusiv, sau prin majorare fracțiunilor ce depășesc 50 de bani.

Secțiunea a 4 - a *Perioada impozabilă*

5. (1) În aplicarea prevederilor art.65 alin.(1) din Codul fiscal, anul fiscal corespunde cu perioada celor 12 luni ale unui an calendaristic în care se realizează venituri.

(2) În aplicarea prevederilor art.65 alin.(2) din Codul fiscal, în cazul decesului contribuabilului, perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, cuprinzând numărul de luni din anul calendaristic până la data decesului.

APITOLUL II *Venituri din activități independente*

Secțiunea 1 *Definirea veniturilor din activități independente*

6. (1) În aplicarea prevederilor art.67 din Codul fiscal, se supun impozitului pe veniturile din activități independente persoanele fizice care realizează aceste venituri în mod individual și/sau într-o formă de asociere constituită potrivit dispozițiilor legale și care nu dă naștere unei persoane juridice, în vederea desfășurării de activități în scopul obținerii de venituri.

(2) Exercițarea unei activități independente, reglementată prin art.67 din Codul fiscal, presupune desfășurarea acesteia cu regularitate, pe cont propriu și urmărind un scop lucrativ.

(3) O activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 din criteriile prevăzute la art.7 punctul 3 din Codul fiscal este o activitate independentă.

(4) Activitățile care generează venituri din activități independente cuprinse în cadrul art. 67 alin.(1) din Codul fiscal, sunt, cu titlu de exemplu:

- a). activități de producție;
- b). activități de cumpărare efectuate în scopul revânzării;

c). organizarea de spectacole culturale, sportive, distractive și altele asemenea;

d). activități al căror scop este facilitarea încheierii de tranzacții printr-un intermediar, cum ar fi: contract de comision, de mandat, de reprezentare, de agenție, de agent de asigurare și alte asemenea contracte încheiate în conformitate cu prevederile Codului civil precum și a altor acte normative, indiferent de perioada pentru care a fost încheiat contractul;

e). vânzarea în regim de consignație a bunurilor cumpărate în scopul revânzării sau produse pentru a fi comercializate;

f). activități de editare, imprimare, multiplicare, indiferent de tehnica folosită, și altele asemenea;

g). transport de bunuri și de persoane;

h). activități de prestări de servicii.

(5) Veniturile reglementate la art.67 din Codul fiscal obținute din valorificarea în regim de consignație sau prin vânzare directă către agenți economici și alte instituții a bunurilor rezultate în urma unei prelucrări sau procurate în scopul revânzării sunt considerate venituri din activități independente. În această situație consignatarul/cumpărătorul va solicita documente care atestă proveniența bunurilor respective, precum și cele care atestă desfășurarea unei activități independente. Nu se încadrează în aceste prevederi bunurile din patrimoniul personal.

(6) Persoanele fizice nerezidente sunt supuse impozitării în România pentru veniturile obținute din desfășurarea în România, potrivit legii, a unei activități independente în conformitate cu reglementările art. 67 din Codul fiscal, printr-un sediu permanent.

(7) În aplicarea art. 67 din Codul fiscal, pentru persoanele fizice asociate impunerea se face la nivelul fiecărei persoane asociate din cadrul asocierii fără personalitate juridică, potrivit contractului de asociere, inclusiv al societății civile profesionale, asupra venitului net distribuit.

(8) În sensul art. 67 alin. (2) din Codul fiscal, în categoria venituri din profesii liberale sunt cuprinse, cu titlu de exemplu, veniturile obținute de către: medici, avocați, notari publici, executori judecătorești, experți tehnici și contabili, contabili autorizați, auditori financiari, consultanți fiscali, arhitecți, traducători, sportivi, precum și alte persoane fizice cu profesii reglementate în condițiile legii și a îndeplinirii a cel puțin 4 din criteriile prevăzute la art.7 punctul 3 din Codul fiscal.

(9) Potrivit prevederilor art. 67 din Codul fiscal, veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt venituri realizate din valorificarea drepturilor industriale, cum ar fi: invenții, mai puțin realizările tehnice, know-how, mărci înregistrate, francize și altele asemenea, recunoscute și protejate prin înscrisuri ale instituțiilor specializate, precum și a drepturilor de autor, inclusiv a drepturilor conexe dreptului de autor. Veniturile de această natură se supun regulilor de determinare pentru veniturile din activități independente și în situația în care drepturile respective fac obiectul unor contracte de cesiune, închiriere, colaborare, cercetare, licență, franciză și altele asemenea, precum și cele transmise prin succesiune, indiferent de denumirea sub care se acordă, cum ar fi: remunerație directă, remunerație secundară, onorariu, redevență și altele asemenea.

Veniturile rezultate din cesiunile de drepturi de proprietate intelectuală prevăzute în mod expres în contractul încheiat între părți reprezintă venituri din drepturi de proprietate intelectuală. De asemenea, sunt incluse în categoria veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală și veniturile din cesiuni pentru care reglementările în

materie stabilesc prezumția de cesiune a drepturilor în lipsa unei prevederi contrare în contract.

Secțiunea a 2 - a

Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

7. (1) Potrivit prevederilor art. 68 din Codul fiscal, în venitul brut se includ toate veniturile în bani și în natură, cum ar fi: venituri din vânzarea de produse și de mărfuri, venituri din prestarea de servicii și executarea de lucrări, venituri din vânzarea sau închirierea bunurilor din patrimoniul afacerii, și orice alte venituri obținute din exercitarea activității, inclusiv încasările efectuate în avans care se referă la alte exerciții fiscale, precum și veniturile din dobânzile primite de la bănci pentru disponibilitățile bănești aferente afacerii, din alte activități adiacente și altele asemenea. În venitul brut se includ și veniturile încasate ulterior încetării activității independente, pe baza facturilor emise și neîncasate până la încetarea activității.

Prin activități adiacente se înțelege toate activitățile care au legătură cu obiectul de activitate autorizat.

În venitul brut al afacerii se include și suma reprezentând contravaloarea bunurilor și drepturilor din patrimoniul afacerii care trec pe parcursul exercitării activității în patrimoniul personal al contribuabilului, operațiune considerată din punct de vedere fiscal o înstrăinare. Evaluarea acestora se face la prețurile practicate pe piață sau stabilite prin expertiză tehnică.

În cazul schimbării modalității de exercitare a unei activități, precum și al transformării formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în materie, în condițiile continuării activității, se include în venitul brut al afacerii care urmează să se transforme/schimbe și contravaloarea bunurilor și drepturilor care trec în patrimoniul afacerii în care s-a transformat/schimbat.

În cazul bunurilor și al drepturilor amortizabile care trec în patrimoniul altei afaceri prin schimbarea modalității de exercitare a unei activități și/sau transformarea formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în materie, se aplică următoarele reguli:

a). cele cu valoare rămasă de amortizat se înscriu în Registrul-inventar la această valoare, care constituie și bază de calcul al amortizării;

b). cele complet amortizate se înscriu în Registrul-inventar la valoarea stabilită prin expertiză tehnică sau la prețul practicat pe piață; pentru acestea nu se calculează amortizare și valoarea acestora nu constituie cheltuială deductibilă din veniturile noii activități.

În cazul bunurilor și al drepturilor neamortizabile care trec în patrimoniul altei afaceri prin schimbarea modalității de exercitare a unei activități și/sau transformarea formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în materie, acestea se înscriu în Registrul-inventar la valoarea înscrisă în evidența contabilă din care provin și nu constituie cheltuială deductibilă din veniturile noii activități.

În cazul începerii unei activități ca urmare a schimbării modalității de exercitare a activității și/sau transformării formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în materie, aporturile aduse în noul patrimoniu nu constituie venit brut.

(3) În cazul schimbării modalității de exercitare a unei activități și/sau al transformării formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în

materie, în timpul anului, venitul net/pierderea se determină separat pentru fiecare perioadă în care activitatea independentă a fost desfășurată de contribuabil într-o formă de organizare prevăzută de lege.

Venitul net anual/Pierderea anuală se determină prin însumarea venitului net/pierderii înregistrat/înregistrate în toate perioadele fiscale din anul fiscal în care a avut loc schimbarea și/sau transformarea formei de exercitare a activității.

Venitul net anual/Pierderea anuală se înscrie în declarația privind venitul realizat.

Pierderea fiscală înregistrată în anul în care a avut loc schimbarea modalității de exercitare a activității și/sau transformarea formei de exercitare a activității se reportează și se compensează potrivit regulilor de reportare prevăzute la art. 118 din Codul fiscal.

(4). Din venitul brut realizat se admit la deducere numai cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri, astfel cum rezultă din evidențele contabile conduse de contribuabili, cu respectarea prevederilor art. 68 alin. (4) - (7) din Codul fiscal.

(5). Sunt cheltuieli deductibile, cu titlul de exemplu următoarele:

a). cheltuielile cu achiziționarea de materii prime, materiale consumabile, obiecte de inventar și mărfuri;

b). cheltuielile cu lucrările executate și serviciile prestate de terți;

c). cheltuielile efectuate de contribuabil pentru executarea de lucrări și prestarea de servicii pentru clienți;

d). chiria aferentă spațiului în care se desfășoară activitatea, cea aferentă utilajelor și altor instalații utilizate în desfășurarea activității, în baza unui contract de închiriere;

e). dobânzile aferente creditelor bancare;

f). cheltuielile cu comisioanele și cu alte servicii bancare;

g). cheltuielile cu primele de asigurare care privesc active corporale și /sau necorporale, inclusiv pentru stocurile deținute, precum și primele de asigurare pentru asigurarea de risc profesional;

h). cheltuielile cu primele de asigurare pentru bunurile(activele) din patrimoniul personal/patrimoniul afacerii, când acestea reprezintă garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilului;

i). cheltuielile poștale și taxele de telecomunicații;

j). cheltuielile cu energia și apa;

k). cheltuielile cu transportul de bunuri și de persoane, altele decât cele de la art.68 alin.(5) lit.j) din Codul fiscal;

l). cheltuieli de natură salarială;

m). cheltuielile cu impozitele, taxele, altele decât impozitul pe venit;

n). cheltuielile cu amortizarea, în conformitate cu reglementările art. 28 al titlului II din Codul fiscal, după caz;

o). valoarea rămasă neamortizată a bunurilor și drepturilor amortizabile înstrăinate, determinată prin deducerea din prețul de cumpărare a amortizării incluse pe costuri în cursul exploatării și limitată la nivelul venitului realizat din înstrăinare;

p). cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria (rata de leasing) în cazul leasingului operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile în cazul leasingului financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

q). cheltuielile pentru pregătirea profesională și perfecționarea contribuabilului și a salariaților acestuia;

r). cheltuielile cu funcționarea și întreținerea aferente bunurilor imobile care fac obiectul unui contract de comodat, potrivit înțelegerii din contract, pentru partea aferentă utilizării în scopul afacerii;

s). cheltuielile ocazionate de participarea la congrese și alte întruniri cu caracter profesional;

t). cheltuielile efectuate pentru salariați pe perioada delegării/detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, reprezentând indemnizațiile plătite acestora, precum și cheltuielile de transport și cazare;

u). cheltuielile de reclamă și publicitate reprezintă cheltuielile efectuate pentru popularizarea numelui contribuabilului, produsului sau serviciului, precum și costurile asociate producerii materialelor necesare pentru difuzarea mesajelor publicitare când reclama și publicitatea se efectuează prin mijloace proprii. Se includ în categoria cheltuielilor de reclamă și publicitate și bunurile care se acordă în cadrul unor campanii publicitare ca mostre, pentru încercarea produselor și demonstrații la punctele de vânzare, precum și alte bunuri acordate cu scopul stimulării vânzărilor;

v). contravaloarea cotei de 10% aplicată la venitul brut din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară, datorată biroului de expertiză locală, potrivit legislației privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară;

w). alte cheltuieli efectuate în scopul realizării veniturilor.

Sunt cheltuieli deductibile și cele efectuate pentru întreținerea și funcționarea spațiilor folosite pentru desfășurarea afacerilor chiar dacă documentele sunt emise pe numele proprietarului, și nu pe numele contribuabilului.

(6) Limita echivalentului în euro a cheltuielilor deductibile limitat, prevăzută la art.68 din Codul fiscal, se transformă în lei la cursul mediu comunicat de Banca Națională a României pentru anul în care s-a efectuat plata.

(7) În sensul prevederilor art. 68 alin. (7) lit.k) din Codul fiscal, regulile de deducere, termenii și expresiile prevăzute, condițiile în care vehiculele rutiere motorizate, supuse limitării fiscale, se consideră a fi utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității au semnificațiile prevăzute la pct. 68 din normele metodologice date în aplicarea art.298 alin. (6) din Codul fiscal din Titlul VII "Taxa pe valoarea adăugată".

Dacă vehiculele respective nu sunt utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității, se limitează la 50% dreptul de deducere a cheltuielilor efectuate conform art. 68 alin. (4) și (5) din Codul fiscal legate de aceste vehicule, cu excepția cheltuielilor privind amortizarea pentru care se aplică regulile privind amortizarea prevăzute la art. 28 titlul II din Codul fiscal, după caz. În cadrul cheltuielilor supuse limitării fiscale se cuprind cheltuielile direct atribuibile fiecărui vehicul, inclusiv cele reprezentând: impozitele locale, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, inspecțiile tehnice periodice, rovinietă etc.

În vederea acordării deductibilității integrale la calculul venitului net anual, justificarea utilizării vehiculelor se efectuează pe baza documentelor justificative și prin întocmirea foii de parcurs care trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații: categoria de vehicul utilizat, scopul și locul deplasării, kilometrii parcurși, norma proprie de consum carburant pe kilometru parcurs.

(8). În aplicarea prevederilor art. 68 din Codul fiscal, toate bunurile, drepturile și obligațiile aferente desfășurării activității se înscriu în Registrul-inventar și constituie patrimoniul afacerii.

Secțiunea a 3 - a

Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit

8. (1) În sensul prevederilor art.69 din Codul fiscal, pentru contribuabilii care realizează venituri din desfășurarea activităților de producție, comerț și prestări servicii cuprinse în nomenclatorul elaborat de Ministerul Finanțelor Publice, venitul net se determină pe bază de norme anuale de venit. Pentru determinarea venitului net anual se aplică criteriile specifice de corecție asupra normei de venit. La stabilirea normelor anuale de venit de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, respectiv a municipiului București vor fi consultate consiliile județene/Consiliul General al Municipiului București, după caz.

(2) În situația în care un contribuabil desfășoară aceeași activitate în două sau mai multe locuri diferite pentru care venitul net se determină pe baza normelor anuale de venit, stabilirea venitului net anual se efectuează prin însumarea nivelului normelor de venit, corectate potrivit criteriilor specifice de la fiecare loc de desfășurare a activității.

(3) În cazul în care un contribuabil desfășoară mai multe activități pentru care venitul net se determină pe baza normelor de venit, stabilirea venitului net anual se efectuează prin însumarea nivelului normelor de venit corectate potrivit criteriilor specifice.

(4). Pentru contribuabilii persoane fizice care desfășoară o activitate independentă ca întreprindere individuală, venitul net se poate determina pe bază de norme anuale de venit, cu respectarea prevederilor art. 69 din Codul fiscal.

(5) În aplicarea art. 69 din Codul fiscal , în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, norma anuală de venit corespunzătoare fiecărui asociat din cadrul asocierii nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12. Pentru determinarea venitului net anual al fiecărui membru asociat se aplică criteriile specifice de corecție asupra normei de venit.

(6) La stabilirea coeficienților de corecție a normelor de venit se vor avea în vedere următoarele criterii:

- a). vadul comercial și clientela;
- b). vârsta contribuabililor;
- c). timpul afectat desfășurării activității, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(7) și alin.(8);
- d). starea de handicap sau de invaliditate a contribuabilului;
- e). activitatea se desfășoară într-un spațiu proprietate a contribuabilului sau închiriat;
- f). realizarea de lucrări, prestarea de servicii și obținerea de produse cu material propriu sau al clientului;
- g). folosirea de mașini, dispozitive și scule, acționate manual sau de forță motrice;
- h). caracterul sezonier al unor activități;
- i). durata concediului legal de odihnă;
- j). desfășurarea activității cu salariați;
- k). contribuția fiecărui asociat în cazul activității desfășurate în cadrul unei asocieri;
- l). informațiile cuprinse în declarația informativă depusă în scop de TVA potrivit prevederilor art.324 din Codul fiscal;
- m). alte criterii specifice.

Diminuarea normelor de venit ca urmare a îndeplinirii criteriului de vârstă a contribuabilului se operează începând cu anul următor celui în care acesta a împlinit numărul de ani care îi permite reducerea normei. Corectarea normelor de venit pentru contribuabilii care au și calitatea de salariat sau își pierd această calitate se face începând cu luna următoare încheierii/desfacerii contractului individual de muncă.

(7) Venitul net din activități independente, determinat pe bază de norme anuale de venit, în sensul art. 69 din Codul fiscal se reduce proporțional cu:

- a). perioada de la începutul anului și până la momentul autorizării din anul începerii activității;
- b). perioada rămasă până la sfârșitul anului fiscal, în situația încetării activității, la cererea contribuabilului.

(8) Pentru întreruperile temporare de activitate în cursul anului, datorate unor accidente, spitalizării sau altor cauze obiective, inclusiv cele de forță majoră, dovedite cu documente justificative, normele de venit se reduc proporțional cu perioada nelucrată, la cererea contribuabililor. În situația încetării activității în cursul anului, respectiv a întreruperii temporare, persoanele fizice autorizate și asociațiile fără personalitate juridică sunt obligate să înștiințeze în scris, în termen de 5 zile, organele fiscale în a căror rază teritorială aceștia își desfășoară activitatea.

(9) Pentru contribuabilii impuși pe bază de norme de venit, care își exercită activitatea o parte din an, în situațiile prevăzute la alin.(7) și alin.(8), venitul net aferent perioadei efectiv lucrate se determină prin raportarea normei anuale de venit la 365 de zile, iar rezultatul se înmulțește cu numărul zilelor de activitate.

În acest scop organul fiscal întocmește o notă de constatare care va cuprinde date și informații privind:

- a). situația care a generat corectarea normei de venit, cum ar fi: începutul/sfârșitul activității, întreruperea temporară, conform alin.(8), și altele asemenea;
- b). perioada în care nu s-a desfășurat activitate;
- c). documentele justificative depuse de contribuabil;
- d). recalcularea normei, conform prezentului alineat.

(10) Venitul net din activități independente desfășurate de persoana fizică cu handicap grav sau accentuat, în mod individual și/sau într-o formă de asociere, se reduce proporțional cu numărul de zile calendaristice pentru care venitul este scutit de la plata impozitului. Plățile anticipate de impozit vor fi calculate pentru venitul net anual redus proporțional cu numărul de zile. Prevederea se aplică atât în cazul contribuabilului încadrat, în cursul perioadei impozabile, în gradul de handicap grav sau accentuat, cât și în cazul contribuabilului care în cursul perioadei impozabile nu se mai încadrează în gradul de handicap respectiv, potrivit legii.

(11) În sensul art. 69 din Codul fiscal, pentru contribuabilul care optează să fie impus pe bază de normă de venit și care anterior a fost impus în sistem real, având investiții în curs de amortizare, valoarea amortizării nu diminuează norma de venit. Veniturile realizate din valorificarea investițiilor respective sau trecerea lor în patrimoniul personal în cursul perioadei de desfășurare a activității sau în caz de încetare a activității majorează norma de venit proporțional cu valoarea amortizată în perioada impunerii în sistem real.

În cazul contribuabilului impus pe bază de normă de venit, care pe perioada anterioară a avut impunere în sistem real și a efectuat investiții care au fost amortizate integral, veniturile din valorificarea sau trecerea acestora în patrimoniul personal ca urmare a încetării activității vor majora norma de venit.

(12) În aplicarea prevederilor art. 69 din Codul fiscal, contribuabilii care în cursul anului fiscal își completează obiectul de activitate cu o altă activitate care nu este cuprinsă în nomenclator vor fi impuși în sistem real, pentru veniturile realizate din întreaga activitate, de la data respectivă, venitul net anual urmând să fie determinat prin însumarea fracțiunii din norma de venit aferentă perioadei de impunere pe bază de normă de venit cu venitul net rezultat din evidența contabilă.

Secțiunea a 4 - a

Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală

9. (1) Potrivit prevederilor art.70 din Codul fiscal, venitul net din drepturi de proprietate intelectuală se determină ca diferență între venitul brut și comisionul convenit organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori care, conform legii, au atribuții de colectare și de repartizare a veniturilor între titularii de drepturi, în următoarele situații:

- a). venituri din drepturi de proprietate intelectuală transmise prin succesiune;
- b). venituri din exercitarea dreptului de suită;
- c). venituri reprezentând remunerația compensatorie pentru copia privată.

(2) În sensul art. 70 din Codul fiscal, venitul brut din drepturi de proprietate intelectuală cuprinde atât sumele încasate în cursul anului, cât și reținerile în contul plăților anticipate efectuate cu titlu de impozit.

În cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală se includ în venitul brut atât veniturile în bani, cât și echivalentul în lei al veniturilor în natură. Evaluarea veniturilor în natură se face la prețul pieței sau la prețul stabilit prin expertiză tehnică, la locul și la data primirii acestora.

(3) În cazul în care determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală se face pe bază de cote forfetare de cheltuieli, nu există obligativitatea înregistrării în evidența contabilă a cheltuielilor efectuate în scopul realizării venitului.

Cheltuielile forfetare includ comisioanele și alte sume care revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de venituri drept plată a serviciilor prestate pentru gestiunea drepturilor de către aceștia din urmă către titularii de drepturi.

Secțiunea a 5 - a

Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitate

10. În sensul art. 71 din Codul fiscal, opțiunea de a determina venitul net în sistem real se face astfel:

a) în cazul contribuabililor prevăzuți la art. 69 alin. (1) din Codul fiscal, care au desfășurat activitate în anul precedent și au fost impuși pe bază de norme de venit, prin completarea corespunzătoare a declarației privind venitul estimat/norma de venit și depunerea acesteia până la data de 31 ianuarie inclusiv;

b) în cazul contribuabililor prevăzuți la art. 69 alin. (1) din Codul fiscal, care încep activitatea în cursul anului fiscal, prin completarea corespunzătoare a declarației privind venitul estimat/norma de venit și depunerea acesteia în termen de 30 zile de la data începerii activității.

Secțiunea a 6 - a

Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate pentru veniturile din drepturile de proprietate intelectuală

11.(1) Plătitorii veniturilor prevăzute la art. 72 alin. (1) din Codul fiscal au obligația de a calcula, de a reține și de a vira în cursul anului fiscal impozitul reprezentând plată anticipată în contul impozitului anual datorat de contribuabili. Plata anticipată se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitul brut. Reținerea impozitului reprezentând plată anticipată se efectuează din veniturile plătite în baza contractului încheiat în formă scrisă între plătitorul de venit și beneficiarul venitului, contribuabil potrivit titlului IV din Codul fiscal.

Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală, cărora le revine obligația calculării și reținerii impozitului anticipat, sunt, după caz:

a). utilizatorii de opere, invenții, know-how și altele asemenea, în situația în care titularii de drepturi își exercită drepturile de proprietate intelectuală în mod personal, iar relația contractuală dintre titularul de drepturi de proprietate intelectuală și utilizatorul respectiv este directă;

b). organismele de gestiune colectivă sau alte entități, care, conform dispozițiilor legale, au atribuții de gestiune a drepturilor de proprietate intelectuală, a căror gestiune le este încredințată de către titulari. În această situație se încadrează și producătorii și agenții mandatați de titularii de drepturi, prin intermediul cărora se colectează și se repartizează drepturile respective.

(2) În sensul art. 72 din Codul fiscal, în situația în care sumele reprezentând venituri din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală se colectează prin mai multe organisme de gestiune colectivă sau prin alte entități asemănătoare, obligația calculării și reținerii impozitului anticipat revine organismului sau entității care efectuează plata către titularul de drepturi de proprietate intelectuală.

(3) În cazul contribuabililor ale căror plăți anticipate sunt calculate în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (1) din Codul fiscal pentru veniturile de această natură realizate în alte condiții, aceștia au obligația să le evidențieze în contabilitate separat și să efectueze în cursul anului plăți anticipate trimestriale, în conformitate cu art. 121 din Codul fiscal.

CAPITOLUL III

Venituri din salarii și asimilate salariilor

Secțiunea 1

Definirea veniturilor din salarii și asimilate salariilor

12. (1) În sensul art. 76 alin (1) și (2) din Codul fiscal, veniturile brute din salarii sau considerate asimilate salariilor cuprind totalitatea sumelor încasate ca urmare a unei relații contractuale de muncă, raport de serviciu, act de detașare precum și orice sume de natură salarială primite în baza unor statute speciale prevăzute de lege, indiferent de perioada la care se referă, și care sunt realizate din:

a) sume primite pentru munca prestată ca urmare a contractului individual de muncă, a contractului colectiv de muncă, precum și pe baza actului de numire:

- (i). salariile de bază;
- (ii). sporurile și adaosurile de orice fel;
- (iii). indemnizații pentru trecerea temporară în altă muncă, pentru reducerea timpului de muncă, pentru carantină, precum și alte indemnizații de orice fel, altele

decât cele menționate la pct. 3 alin. (1) al titlului IV, Cap. I – Dispoziții generale, Secțiunea a 3 –a – Venituri neimpozabile, având aceeași natură;

(iv). recompensele și premiile de orice fel;

(v). sumele reprezentând premiul anual și stimulentele acordate, potrivit legii, personalului din instituțiile publice, cele reprezentând stimulentele acordate salariaților agenților economici;

(vi). sumele primite pentru concediul de odihnă, cu excepția sumelor primite de salariat cu titlu de despăgubiri reprezentând contravaloarea cheltuielilor salariatului și familiei sale necesare în vederea revenirii la locul de muncă, precum și eventualele prejudicii suferite de acesta ca urmare a întreruperii concediului de odihnă;

(vii). sumele primite în caz de incapacitate temporară de muncă;

(viii). valoarea nominală a tichetelor de masă, tichetelor de creșă, voucherelor de vacanță, acordate potrivit legii;

(ix). orice alte câștiguri în bani și în natură, primite de la angajatori de către angajați, ca plată a muncii lor.

b) indemnizațiile, precum și orice alte drepturi acordate persoanelor din cadrul organelor autorității publice, alese sau numite în funcție, potrivit legii, precum și altora asimilate cu funcțiile de demnitate publică, determinate potrivit sistemului de stabilire a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică;

c) drepturile personalului militar în activitate și ale militarilor angajați pe bază de contract, reprezentând solda lunară compusă din solda de grad, solda de funcție, gradații și indemnizații, precum și prime, premii, sporuri și alte drepturi stabilite potrivit legislației speciale;

d) sumele reprezentând plățile compensatorii calculate pe baza soldelor lunare nete, acordate personalului militar trecut în rezervă sau al cărui contract încetează ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, precum și ajutoarele stabilite în raport cu solda lunară netă, acordate acestuia la trecerea în rezervă sau direct în retragere cu drept de pensie sau celor care nu îndeplinesc condițiile de pensie, precum și ajutoare sau plăți compensatorii primite de polițiști aflați în situații similare, al căror quantum se determină în raport cu salariul de bază lunar net, acordate potrivit legislației în materie;

e) indemnizațiile, primele și alte asemenea sume acordate membrilor aleși ai unor entități, cum ar fi: organizații sindicale, organizații patronale, alte organizații neguvernamentale,

f) veniturile obținute de condamnații care execută pedepse la locul de muncă;

g) sumele plătite sportivilor ca urmare a participării în competiții sportive, precum și sumele plătite sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști în domeniu pentru rezultatele obținute la competițiile sportive, de către structurile sportive cu care aceștia au relații contractuale de muncă, indiferent de forma sub care se plătesc, inclusiv prima de joc, cu excepția celor prevăzute la art. 62 lit. w) din Codul fiscal;

h) compensații bănești individuale, acordate persoanelor disponibilizate prin concedieri colective, din fondul de salarii, potrivit dispozițiilor prevăzute în contractul de muncă;

i) sumele reprezentând plățile compensatorii calculate pe baza salariilor medii nete pe unitate, primite de persoanele ale căror contracte individuale de muncă au fost desfăcute ca urmare a concedierilor colective, conform legii, precum și sumele reprezentând plățile compensatorii calculate pe baza salariului mediu net pe economie, primite de personalul civil din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță

națională la încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, acordate potrivit legii;

j) indemnizații sau alte drepturi acordate angajaților cu ocazia angajării sau mutării acestora într-o altă localitate, stabilite potrivit contractelor de muncă, statutelor sau altor dispoziții legale, cu excepția celor prevăzute la art. 76 alin. (4) lit. m) și n) din Codul fiscal;

k) indemnizații prevăzute în contractul de muncă plătite de angajator pe perioada suspendării contractului de muncă urmare participării la cursuri sau la stagii de formare profesională ce presupune scoaterea integrală din activitate, conform legii;

l) indemnizații lunare brute și alte avantaje de natură salarială acordate membrilor titulari, corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei Române;

m) indemnizații primite la data încetării raporturilor de serviciu;

n) remunerația plătită avocatului coordonator numit/ales pentru activitatea de coordonare desfășurată în cadrul societății civile profesionale de avocați și societății profesionale cu răspundere limitată, potrivit legii;

o) orice alte sume sau avantaje în bani ori în natură.

În categoria persoanelor juridice fără scop patrimonial prevăzute la art. 76 alin. (2) lit. b) se cuprind, cu titlu de exemplu, entități, persoane juridice, care potrivit legilor proprii de organizare și funcționare desfășoară activități nonprofit, cum ar fi: asociații, fundații, partide politice, organizații patronale, organizații sindicale, case de ajutor reciproc, culte religioase.

(2). Avantajele în bani și în natură prevăzute la art. 76 alin (3) din Codul fiscal, sunt considerate a fi orice foloase primite de angajat de la terți sau ca urmare a prevederilor contractului individual de muncă ori a unei relații contractuale între părți, după caz.

(3) La stabilirea venitului impozabil se au în vedere și avantajele primite de persoana fizică, în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (3) din Codul fiscal, cum ar fi:

a) folosirea vehiculelor de orice tip din patrimoniul afacerii, în scop personal;

b) acordarea de produse alimentare, îmbrăcăminte, cherestea, lemne de foc, cărbuni, energie electrică, termică și altele;

c) abonamentele la radio și televiziune, pentru mijloacele de transport, abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice;

d) permisele de călătorie pe diverse mijloace de transport;

e) cadourile, inclusiv tichetele cadou primite cu diverse ocazii, cu excepția celor menționate la art. 76 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal;

f) contravaloarea folosinței unei locuințe în scop personal și a cheltuielilor conexe de întreținere, cum sunt cele privind consumul de apă, consumul de energie electrică și termică și altele asemenea, cu excepția celor prevăzute în mod expres la art. 76 alin. (4) lit.d) din Codul fiscal;

g) cazarea și masa acordate în unități proprii de tip hotelier;

h) contravaloarea primelor de asigurare suportate de persoana juridică sau de o altă entitate (angajator), pentru angajații proprii, precum și pentru alți beneficiari, cu excepția primelor de asigurare obligatorii potrivit legislației în materie și cele care se încadrează în condițiile prevăzute la art.76 alin(4) lit.t) din Codul fiscal;

Tratamentul fiscal al avantajului reprezentând contravaloarea primelor de asigurare este următorul:

a). pentru beneficiarii care obțin venituri salariale și asimilate salariilor de la suportatorul primelor de asigurare acestea sunt impuse prin cumularea cu veniturile de această natură ale lunii în care sunt plătite primele de asigurare;

b). pentru alți beneficiari care nu au o relație generatoare de venituri salariale și asimilate salariilor cu suportatorul primelor de asigurare, acestea sunt impuse în conformitate cu prevederile art. 114 din Codul fiscal.

c). contravaloarea contribuțiilor la un fond de pensii facultative potrivit legii, suportate de angajator pentru angajații proprii, precum și pentru alți beneficiari, cu excepția celor care se încadrează în condițiile prevăzute la art.76 alin (4) lit.ș);

Avantajele în bani pot fi sumele primite pentru procurarea de bunuri și servicii, precum și sumele acordate pentru distracții sau recreere.

Avantajele în bani și echivalentul în lei al avantajelor în natură sunt impozabile, indiferent de forma organizatorică a entității care le acordă .

Fac excepție veniturile care sunt expres menționate ca fiind neimpozabile, în limitele și în condițiile prevăzute la art. 76 alin. (4) din Codul fiscal.

(4) Veniturile în natură, precum și avantajele în natură primite cu titlu gratuit sunt evaluate la prețul pieței la locul și data acordării avantajului. Avantajele primite cu plata parțială sunt evaluate ca diferență între prețul pieței la locul și data acordării avantajului și suma reprezentând plata parțială.

(5) Evaluarea avantajelor în natură sub forma folosirii numai în scop personal a bunurilor din patrimoniul afacerii se face astfel:

a) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a vehiculului se face aplicându-se un procent de 1,7% pentru fiecare lună, la valoarea de intrare a acestuia. În cazul în care vehiculul este închiriat de la o terță persoană, avantajul este evaluat la nivelul chiriei;

b) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a locuinței primite se face la nivelul chiriei practicate pentru suprafețele locative deținute de stat. Avantajele conexe, cum ar fi: apă, gaz, electricitate, cheltuieli de întreținere și reparații și altele asemenea, sunt evaluate la valoarea lor efectivă;

c) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a altor bunuri decât vehiculul și locuința se face la nivelul totalului cheltuielilor aferente fiecărui bun pe unitate de măsură specifică sau la nivelul prețului practicat pentru terți.

(6) Evaluarea utilizării în scop personal a bunurilor din patrimoniul afacerii cu folosință mixtă se face astfel:

a) pentru vehicule evaluarea se face conform pct.12 alin. (5) lit. a) , iar avantajul se determină proporțional cu numărul de kilometri parcurși în interes personal din totalul kilometrilor;

b) pentru alte bunuri evaluarea se face conform prevederilor pct. 12 alin. (5) și avantajul se determină proporțional cu numărul de metri pătrați folosiți pentru interes personal sau cu numărul de ore de utilizare în scop personal.

(7) Nu sunt considerate avantaje:

a). contravaloarea abonamentelor pe mijloacele de transport în comun pentru angajații a căror activitate presupune deplasarea frecventă în interiorul localității;

b). reducerile de prețuri practicate în scopul vânzării, de care pot beneficia clienții persoane fizice;

c). costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice efectuate, precum și utilizarea autoturismului de serviciu pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

d). diferențele de tarif la cazare în locațiile reprezentând amenajări recreative și sportive din dotarea instituțiilor publice de care beneficiază personalul propriu, conform legii;

e). primele de asigurare aferente contractelor de asigurare civilă profesională pentru administratori/directori, încheiate și suportate de societate pentru

care desfășoară activitatea, potrivit prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Angajatorul stabilește partea corespunzătoare din convorbirile telefonice reprezentând folosința în scop personal, care reprezintă avantaj impozabil, în condițiile art.76 alin. (3) din Codul fiscal, și se va impozita prin cumulare cu veniturile salariale ale lunii în care salariatul primește acest avantaj. În acest scop angajatorul stabilește limita convorbirilor telefonice aferente sarcinilor de serviciu pentru fiecare post telefonic, urmând ca ceea ce depășește această limită să fie considerat avantaj în natură, în situația în care salariatului în cauză nu i s-a imputat costul convorbirilor respective.

(9) La evaluarea avantajului folosirii în scop personal a vehiculului din patrimoniul angajatorului cu folosință mixtă, pus la dispoziție unui angajat, nu se iau în considerare distanța dus-întors de la domiciliu sau reședință la locul de muncă/ locul desfășurării activității, precum și cheltuielile efectuate pentru realizarea sarcinilor de serviciu.

(10) În aplicarea prevederilor art.76 alin.(4) lit.a), ajutoarele de înmormântare sunt venituri neimpozabile atât în cazul angajatului, cât și în cazul altor persoane, potrivit clauzelor din contractele de muncă sau prevederilor din legi speciale.

(11) În sensul prevederilor art. 76 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal limita de 150 lei se aplică separat pentru cadourile, inclusiv tichetele cadou, acordate pentru fiecare ocazie din cele prevăzute, pentru fiecare angajat și pentru fiecare copil minor al angajatului, chiar și în cazul în care părinții lucrează la același angajator. Partea care depășește limita de 150 lei reprezintă venit impozabil din salarii.

(12) Nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile nici veniturile primite de persoanele fizice în baza unor legi speciale și finanțate din buget, cu respectarea destinațiilor și cuantumului prevăzute la paragrafele 1 și 2 ale alin. (4) lit. a) ale art. 76 din Codul fiscal.

(13) În sensul prevederilor art.76 alin.(4) lit.b), din Codul fiscal, în categoria drepturilor de hrană acordate de angajatori, angajaților, potrivit legii, se cuprind:

- a). alocațiile zilnice de hrană pentru activitatea sportivă de performanță, internă și internațională, diferențiată pe categorii de acțiuni;
- b). contravaloarea hranei, alimentelor sau numerarul acordat sportivilor pentru asigurarea alimentației de efort necesare în perioada de pregătire;
- c). drepturile de hrană în timp de pace, primite de personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională;
- d). alte drepturi de această natură primite potrivit actelor normative specifice, cum ar fi: alocația de hrană zilnică pentru personalul navigant și auxiliar îmbarcat pe nave; alocația zilnică de hrană pentru consumurile colective din unitățile bugetare și din regiile autonome/societățile cu specific deosebit; alocația de hrană acordată donatorilor onorifici de sânge; alocația de hrană pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice și altele asemenea.

(14) În aplicarea prevederilor art.76 alin.(4) lit.d) prin locuințe acordate ca urmare a specificității activității se înțelege acele locuințe asigurate angajaților când activitatea se desfășoară în locuri izolate, precum stațiile meteo, stațiile pentru controlul mișcărilor seismice, sau în condițiile în care este solicitată prezența permanentă pentru supravegherea unor instalații, utilaje și altele asemenea.

(15) Potrivit prevederilor art.76 alin.(4) lit.f), nu sunt venituri impozabile:

- a). contravaloarea echipamentelor tehnice primite de angajat sub formă de aparatură, dispozitive, unelte, alte mijloace asemănătoare, necesare în procesul muncii;

b). contravaloarea echipamentului individual de protecție cu care este dotat fiecare participant în procesul muncii pentru a fi protejat împotriva factorilor de risc;

c). contravaloarea echipamentului individual de lucru care cuprinde mijloacele primite de un angajat în vederea utilizării lor în timpul procesului muncii pentru a-i proteja îmbrăcămintea și încălțăminte;

d). contravaloarea alimentației de protecție primite în mod gratuit de persoanele fizice care lucrează în locuri de muncă cu condiții grele și vătămătoare;

e). contravaloarea materialelor igienico-sanitare primite în mod gratuit de persoanele fizice care își desfășoară activitatea în locuri de muncă al căror specific impune o igienă personală deosebită;

f). contravaloarea medicamentelor primite de cadrele militare în activitate, sportivi, personalul navigant și alte categorii de personal, potrivit legii;

g). contravaloarea echipamentului și a materialelor de resortul echipamentului, cum ar fi: materiale de spălat și de igienă, materiale de gospodărie, materiale pentru atelierul de reparații și întreținere, rechizite și furnituri de birou, primite în mod gratuit de personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, în condițiile legii;

h). altele asemenea.

(16) În aplicarea prevederilor art.76 alin.(4) lit.h), în categoria cheltuielilor de delegare și detașare se cuprind cheltuielile cu transportul, cazarea, precum și indemnizația de delegare și de detașare în țară și în străinătate, stabilite în condițiile prevăzute de lege sau în contractul de muncă aplicabil.

(17) În sensul prevederilor art.76 alin.(4) lit.m), prin cheltuieli de mutare în interesul serviciului se înțelege cheltuielile cu transportul personal și al membrilor de familie ai angajatului, precum și al bunurilor din gospodărie, cu ocazia mutării salariatului într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în situația în care, potrivit legii, se decontează de angajator.

(18) În aplicarea prevederilor art.76 alin.(4) lit.n), sunt considerate venituri neimpozabile indemnizațiile de instalare și mutare primite de beneficiarii de astfel de venituri, acordate în conformitate cu prevederile legilor speciale.

(19) În aplicarea prevederilor art.76 alin.(4) lit. o) din Codul fiscal, veniturile din activități dependente desfășurate în străinătate și plătite de un angajator nerezident nu sunt impozabile și nu se declară în România potrivit prevederilor Codului fiscal.

(20) Veniturile din salarii obținute de contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal pentru activitatea desfășurată într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și care sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România sau are sediul permanent în România sunt impozabile în România dacă persoana fizică este prezentă în acel stat pentru o perioadă care nu depășește perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea și veniturile din salarii nu sunt suportate de un sediu permanent al angajatorului care este rezident în România.

(21) În situația în care contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal care au desfășurat activitatea dependentă în alt stat pentru o perioadă mai mică decât perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea își prelungească ulterior perioada de ședere în statul respectiv peste perioada prevăzută de convenție, dreptul de impunere asupra veniturilor din salarii revine statului străin.

După expirarea perioadei prevăzute în convenție, angajatorul care este rezident în România sau are sediul permanent în România nu mai calculează, nu mai

reține și nu mai virează impozitul pe venitul din salarii. Contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal datorează în statul străin impozit din prima zi pentru veniturile realizate ca urmare a desfășurării activității în acel stat.

(22) Pentru veniturile din salarii obținute de contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal pentru activitatea desfășurată într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și care sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România sau are sediul permanent în România, dreptul de impunere revine statului străin dacă persoana fizică este prezentă în acel stat pentru o perioadă care depășește perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea. În această situație, angajatorul care este rezident în România sau are sediul permanent în România și care efectuează plata veniturilor din salarii către contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal nu are obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe venitul din salarii, întrucât dreptul de impunere revine statului străin în care persoana fizică își desfășoară activitatea.

(23) În situația în care contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal urmează să desfășoare activitatea dependentă în alt stat într-o perioadă mai mare decât perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea, dar detașarea acestora încetează înainte de perioada prevăzută în convenție, dreptul de impunere a veniturilor din salarii revine statului român, astfel:

a) în situația în care persoana fizică își continuă relația contractuală generatoare de venituri din salarii cu angajatorul, veniturile aferente perioadelor anterioare pentru care nu s-a calculat, nu s-a reținut și nu s-a virat impozitul pe salarii se impun separat față de drepturile lunii curente, prin aplicarea cotei de impozit asupra bazei de calcul determinate separat pentru fiecare lună. Impozitul astfel calculat se reține de către angajator din veniturile din salarii începând cu luna încetării detașării și până la lichidarea impozitului. Impozitul se recuperează într-o perioadă cel mult egală cu perioada în care persoana fizică a fost detașată în străinătate.

Angajatorul, la solicitarea autorității fiscale, prezintă documente care atestă încetarea detașării, respectiv documentul/documente care atestă data sosirii în România a persoanei detașate.

b) în situația în care persoana fizică nu mai are relații contractuale generatoare de venituri din salarii cu angajatorul și acesta din urmă nu poate efectua reținerea diferențelor de impozit, regularizarea impozitului datorat de persoana fizică se realizează de către organul fiscal competent pe baza declarației privind veniturile realizate din străinătate. -

(24) Pentru veniturile din salarii obținute de contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal pentru activitatea desfășurată într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și care sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România prin sediul său permanent stabilit în statul în care persoana fizică își desfășoară activitatea și salariul este suportat de către acest sediu permanent, dreptul de impunere revine statului străin indiferent de perioada de desfășurare a activității în străinătate.

(25) Pentru veniturile din salarii obținute de contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal pentru activitatea desfășurată într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri sau persoanele respective nu sunt vizate de o convenție de evitare a dublei impuneri și care sunt plătiți de către sau în numele unui angajator care este rezident în România sau are sediul

permanent în România, dreptul de impunere revine statului român, indiferent de perioada de desfășurare a activității în străinătate.

Secțiunea a 2 - a Deducere personală

13. (1) În sensul art.77 din Codul fiscal , deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală se acordă pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază, în limita venitului realizat.

Deducerea personală este stabilită în funcție de venitul brut lunar din salarii realizat la funcția de bază de către contribuabil și numărul de persoane aflate în întreținerea acestuia.

(2) Obligația stabilirii persoanelor aflate în întreținerea contribuabilului în funcție de care se atribuie deducerea personală este în sarcina plătitorului de venit din salarii, la funcția de bază.

Persoana aflată în întreținere poate avea sau nu domiciliu comun cu contribuabilul în a cărui întreținere se află.

Sunt considerate persoane aflate în întreținere soțul/soția contribuabilului, copiii acestuia, precum și alți membri de familie până la gradul al doilea inclusiv.

(3) În sensul art. 77 alin. (3) din Codul fiscal, în categoria "alt membru de familie aflat în întreținere" se cuprind rudele contribuabilului și ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv.

Prin rude de gradul întâi se înțeleg părinți și copii iar prin rude de gradul al doilea bunicii, nepoții acestora și frații/surorile.

(4) Sunt considerate persoane aflate în întreținere militarii în termen, studenții și elevii militari ai instituțiilor de învățământ militar și civile, peste vârsta de 18 ani, dacă veniturile obținute sunt mai mici sau egale cu 300 lei lunar.

(5) Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere persoanele majore condamnate, care execută pedepse privative de libertate.

(6) Copilul minor este considerat întotdeauna întreținut, cu excepția celor încadrați în muncă, indiferent dacă se află în unități speciale sanitare sau de protecție specială și altele asemenea, precum și în unități de învățământ, inclusiv în situația în care costul de întreținere este suportat de aceste unități. În acest caz eventualele venituri obținute de copilul minor nu se au în vedere la încadrarea în venitul de 300 lei lunar.

Pentru copilul minor aflat în întreținerea părinților sau a tutorelui, deducerea personală se acordă fiecăruia dintre părinți, respectiv tutorelui.

Pentru copilul minor provenit din căsătorii anterioare, dreptul de a fi preluat în întreținere revine părintelui căruia i-a fost încredințat copilul și/sau unuia dintre soți care formează noua familie, conform înțelegerii dintre aceștia, indiferent dacă s-a făcut o adopție cu efecte restrânse și chiar dacă părinții firești ai acestuia contribuie la întreținerea lui prin plata unei pensii de întreținere. Plata unei pensii de întreținere nu dă dreptul la preluarea în întreținere a copilului, părintelui obligat la această plată.

Pentru copilul minor primit în plasament sau încredințat unei persoane ori unei familii, dreptul de a fi preluat ca persoană aflată în întreținere pentru acest copil se acordă:

- a). persoanei care l-a primit în plasament sau căreia i s-a încredințat copilul; sau
- b). ambilor soți care formează familia căreia i-a fost încredințat sau i-a fost dat în plasament copilul.

În situația în care într-o familie sunt mai mulți copii aflați în întreținere, cu excepția copiilor minori, aceștia vor fi preluați în întreținerea unuia dintre părinți conform înțelegerii dintre părti. În aceste situații contribuabilii vor prezenta plătitorului de venit fie o declarație pe propria răspundere din partea soțului/soției, fie o adeverință emisă de plătitorul de venit din salarii al acestuia/acesteia, după caz, din care să rezulte numărul și identitatea copiilor care sunt preluați în întreținere de fiecare soț/soție.

Nu se acordă dreptul de a prelua în întreținere următoarele persoane:

a). părinților ai căror copii sunt dați în plasament sau încredințați unei familii ori persoane;

b). părinților copiilor încredințați unui organism privat autorizat sau unui serviciu public autorizat, în cazul în care părinții respectivi sunt puși sub interdicție sau sunt decăzuți din drepturile părintești.

Copilul minor cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, încadrat în muncă în condițiile Legii nr.53/2003 Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, devine contribuabil și beneficiază de deducerea personală, situație în care părinții nu mai au dreptul de a-l lua în întreținere, întrucât deducerea personală se acordă o singură dată.

Verificarea încadrării veniturilor acestor persoane în sumă de 300 lei lunar se realizează prin compararea acestui plafon cu veniturile brute realizate de persoana fizică aflată în întreținere.

(7) În cursul anului fiscal, în cazul în care angajatul obține venituri la funcția de bază, pentru a stabili dreptul acestuia la deducere pentru persoane aflate în întreținere, se compară venitul lunar realizat de persoana aflată în întreținere cu suma de 300 lei lunar, astfel:

a) în cazul în care persoana aflată în întreținere realizează venituri lunare de natura pensiilor, indemnizațiilor, alocațiilor și altele asemenea, venitul lunar realizat de persoana întreținută rezultă din însumarea tuturor drepturilor de această natură realizate într-o lună;

b) în cazul în care venitul este realizat sub formă de câștiguri la jocuri de noroc, premii la diverse competiții, dividende, dobânzi și altele asemenea, venitul lunar realizat de persoana fizică aflată în întreținere se determină prin împărțirea venitului realizat la numărul de luni rămase până la sfârșitul anului, exclusiv luna de realizare a venitului;

c) în cazul în care persoana întreținută realizează atât venituri lunare, cât și aleatorii, venitul lunar se determină prin însumarea acestor venituri.

La stabilirea venitului lunar, în sumă de 300 lei, al persoanei aflate în întreținere nu se iau în calcul veniturile prevăzute la art. 62 lit. o), w), x) și/sau pensiile de urmaș convenite conform legii, precum și prestațiile sociale acordate potrivit art. 58 din Legea nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Dacă venitul unei persoane aflate în întreținere depășește 300 lei lunar, ea nu este considerată întreținută.

În funcție de venitul lunar al persoanei întreținute, plătitorul veniturilor din salarii va proceda după cum urmează:

a) în situația în care una dintre persoanele aflate în întreținere, pentru care contribuabilul beneficiază de deducere personală, obține în cursul anului un venit lunar mai mare de 300 lei lunar, plătitorul veniturilor din salarii va reconsidera nivelul deducerii personale corespunzătoare pentru persoanele rămase în întreținere

începând cu luna următoare celei în care a fost realizat venitul, indiferent de data la care se face comunicarea către angajator/plătitor;

b) în situația în care contribuabilul solicită acordarea deducerii personale pentru persoana aflată în întreținere ca urmare a situării venitului lunar al acesteia din urmă sub 300 lei lunar, plătitorul de venituri din salarii va începe acordarea deducerii personale reconsiderate pentru persoana în întreținere o dată cu plata drepturilor lunare ale lunii în care contribuabilul a depus documentele justificative.

(9) Pentru stabilirea deducerii personale la care are dreptul, contribuabilul va depune la plătitorul de venituri din salarii o declarație pe propria răspundere, care trebuie să cuprindă următoarele informații:

a). datele de identificare a contribuabilului care realizează venituri din salarii (numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal);

b). datele de identificare a fiecărei persoane aflate în întreținere (numele și prenumele, codul numeric personal).

În ceea ce privește copiii aflați în întreținere care nu sunt minori, la această declarație contribuabilul care realizează venituri din salarii va anexa și adeverința de la plătitorul de venituri din salarii a celuilalt soț sau declarația pe propria răspundere a acestuia că nu beneficiază de deducere personală pentru acel copil.

(10) Declarația pe propria răspundere a persoanei aflate în întreținere, cu excepția copilului minor, trebuie să cuprindă următoarele informații:

a) datele de identificare a persoanei aflate în întreținere, cum ar fi: numele, prenumele, domiciliul, codul numeric personal;

b) datele de identificare a contribuabilului care beneficiază de deducerea personală corespunzătoare, cum ar fi: numele, prenumele, domiciliul, codul numeric personal;

c) acordul persoanei întreținute ca întreținătorul să o preia în întreținere;

d) nivelul și natura venitului persoanei aflate în întreținere, inclusiv mențiunea privind suprafețele de teren agricol și silvic deținute, precum și declarația cu privire la desfășurarea de activități agricole, silvicultură și/sau piscicultură.

e) angajarea persoanei aflate în întreținere de a comunica persoanei care contribuie la întreținerea sa orice modificări în situația venitului realizat.

Declarațiile pe propria răspundere depuse în vederea acordării de deduceri personale nu se emit ca formulare tipizate.

(11) Contribuabilul va prezenta plătitorului de venituri din salarii documentele justificative care să ateste persoanele aflate în întreținere, cum sunt: certificatul de căsătorie, certificatele de naștere ale copiilor, adeverința de venit a persoanei întreținute sau declarația pe propria răspundere și altele. Documentele vor fi prezentate în original și în copie, plătitorul de venituri din salarii păstrând copia după ce verifică conformitatea cu originalul.

(12) Dacă la un contribuabil intervine o schimbare care are influență asupra nivelului reprezentând deducerea personală acordată și această schimbare duce la diminuarea deducerii personale, contribuabilul este obligat să înștiințeze plătitorul de venituri din salarii în termen de 15 zile calendaristice de la data la care s-a produs evenimentul care a generat modificarea, astfel încât angajatorul/plătitorul să reconsidere nivelul deducerii începând cu luna următoare celei în care s-a produs evenimentul.

(13) În situația în care depunerea documentelor justificative privind acordarea deducerii personale se face ulterior apariției evenimentului care modifică, în sensul majorării, nivelul acesteia, angajatorul/plătitorul de venituri din salarii va acorda

deducerea personală reconsiderată o dată cu plata drepturilor salariale aferente lunii în care contribuabilul a depus toate documentele justificative.

(14) Deducerea personală nu se fracționează în funcție de numărul de ore în cazul veniturilor realizate în baza unui contract de muncă cu timp parțial, la funcția de bază.

Secțiunea a 3 - a *Determinarea impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor*

14. (1) Venitul brut lunar din salarii reprezintă totalitatea veniturilor realizate într-o lună conform art. 76 alin. (1) - (3) din Codul fiscal de o persoană fizică, pe fiecare loc de realizare, indiferent de denumirea acestora sau de forma sub care sunt acordate.

Pentru persoanele fizice care desfășoară activități pe teritoriul României sunt considerate venituri din salarii realizate din România sumele primite de la angajatori cu sediul sau cu domiciliul în România, precum și de la angajatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, indiferent unde este primită suma.

(2) Contribuabilii care realizează venituri din salarii datorează un impozit lunar final, calculat și reținut de către plătitorul de venituri.

Pentru impunerea veniturilor din salarii se utilizează cota de impozit de 16%, luându-se în calcul pentru determinarea bazei de calcul a impozitului la funcția de bază și deducerea personală stabilită potrivit art. 77 din Codul fiscal, după caz.

(3). Drepturile salariale acordate în natură, precum și avantajele acordate angajaților se evaluează conform alin. (4) – (6) al Cap. III, Secțiunea 1 și se impozitează în luna în care au fost primite. Documentele referitoare la calculul contravalorii veniturilor și avantajelor în natură primite de angajat se vor anexa la statul de plată.

(4). Valoarea tichetelor de masă, tichetelor de creșă, tichetelor cadou, vouchere de vacanță, acordate potrivit legii, luată în calcul la determinarea impozitului pe veniturile din salarii, este valoarea nominală. Veniturile respective se impozitează ca venituri din salarii în luna în care acestea sunt primite.

(5). Transformarea în lei a sumelor obținute, potrivit legii, în valută, reprezentând venituri din salarii realizate în România, se face la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României, astfel:

a). în situația în care veniturile din salarii sunt plătite în cursul lunii sau în cazul încetării raporturilor de muncă, se utilizează cursul de schimb valutar în vigoare în ziua precedentă celei în care se face plata; sau

b). în celelalte cazuri, cursul de schimb valutar în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata acestor drepturi.

(6). Pentru calculul impozitului lunar aferent venitului realizat, cota de impozit de 16% se aplică asupra bazei de calcul determinate astfel:

a) pentru veniturile obținute la locul unde se află funcția de bază, ca diferență între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România sau în conformitate cu instrumentele juridice internaționale la care România este parte, precum și după caz, a contribuției individuale la bugetul de stat datorată potrivit legii, și următoarele:

(i). deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

(ii). cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

(iii). contribuțiile la fondurile de pensii facultative potrivit Legii nr. 204/2006, privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, și cele la scheme

de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro;

(iv). primele de asigurare voluntară de sănătate conform Legii nr. 95/2006, privind reforma în domeniul sănătății, republicată, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro;

Deducerea contribuțiilor reținute pentru fonduri de pensii facultative calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative se realizează numai pe baza documentelor privind calificarea fondurilor de pensii facultative respective, emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară, la solicitarea angajatorului.

Pe parcursul anului plătitorul de venituri din salarii cumulează sumele în euro, prevăzute la art.78 alin.(2) lit.a) punctele iii) și iv) din Codul fiscal, și verifică încadrarea în plafonul deductibil prevăzut de lege. Pentru verificarea încadrării în plafonul anual, cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul leu/euro comunicat de Banca Națională a României, în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se plătesc drepturile salariale.

În cazul în care un angajat care obține venituri din salarii la funcția de bază se mută în cursul anului la un alt angajator, verificarea încadrării în plafonul anual a sumelor reprezentând contribuțiile la fondurile de pensii facultative și primele de asigurare voluntară de sănătate, pentru care se acordă deducerea, se efectuează în baza documentelor justificative eliberate de către angajatorul anterior prin care se atestă nivelul deducerilor acordate până la momentul mutării.

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, ca diferență între venitul brut și contribuțiile sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România sau în conformitate cu instrumentele juridice internaționale la care România este parte, precum și după caz, a contribuției individuale la bugetul de stat datorată potrivit legii, pe fiecare loc de realizare a acestora.

Această regulă se aplică și în cazul veniturilor sub forma:

(i). drepturilor de natură salarială acordate de angajator persoanelor fizice ulterior încetării raporturilor de muncă;

(ii). sumelor reprezentând drepturile prevăzute la Cap. III, Secțiunea 1, pct. 12 alin. (1) lit. d) și i) din prezenta hotărâre;

(iii). veniturilor prevăzute la Cap. III, Secțiunea 1, pct. 12 alin. (1) lit.n) din prezenta hotărâre.

În sensul prevederilor art.78 alin. (2) din Codul fiscal, prin instrumente juridice internaționale se înțelege regulamentele comunitare privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și acordurile și convențiile în domeniul securității sociale la care România este parte.

(7). În cazul sumelor plătite direct de către angajat care are calitatea de participant la un fond de pensii facultative, pentru determinarea bazei de calcul al impozitului pe veniturile din salarii, contribuțiile la fondurile de pensii facultative potrivit Legii nr. 204/2006, precum și la fondurile de pensii facultative calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară și efectuate către entități autorizate, stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, plătite se deduc din veniturile lunii în care s-a efectuat plata contribuției, în limita venitului realizat, pe baza documentelor justificative emise de către fondul de pensii facultative. Deducerea

acestor contribuții se realizează numai pe baza documentelor privind calificarea fondurilor de pensii facultative respective, emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară, la solicitarea angajatului.

(8). În cazul sumelor plătite direct de către angajat, membru de sindicat, pentru determinarea bazei de calcul al impozitului pe veniturile din salarii, cotizația sindicală plătită se deduce, în limitele stabilite potrivit legii, din veniturile lunii în care s-a efectuat plata cotizației, pe baza documentelor justificative emise de către organizația de sindicat.

(9). În scopul determinării impozitului pe veniturile salariale, prin locul unde se află funcția de bază se înțelege:

a) pentru persoanele fizice angajate la un singur loc de muncă, locul unde are încheiat contractul individual de muncă sau alte documente specifice, potrivit legii;

b) în cazul în care activitatea se desfășoară pentru mai mulți angajatori, locul declarat de persoanele fizice angajate. Angajatul are obligația să declare numai angajatorului la care a ales funcția pe care o consideră de bază, pentru un singur loc de muncă, prin depunerea declarației pe propria răspundere. Declarația pe propria răspundere nu reprezintă un formular tipizat.

Funcția de bază poate fi declarată de angajat și la locul de muncă la care acesta realizează venituri din salarii în baza unui contract individual de muncă cu timp parțial. La schimbarea locului unde se află funcția de bază, angajatul are obligația depunerii unei declarații pe propria răspundere de renunțare la funcția de bază la angajatorul ales inițial.

(10) Suma care reprezintă prima de vacanță sau o parte din aceasta se cumulează cu veniturile de natură salarială ale lunii în care se plătește această primă.

(11). Indemnizațiile aferente concediilor de odihnă se defalcă pe lunile la care se referă și se impun cumulat cu veniturile realizate în aceste luni.

(12). Contribuțiile sociale obligatorii luate în calcul la determinarea impozitului lunar potrivit pct. 14 alin. (6) Cap. III, Secțiunea a 3 - a, pentru persoanele fizice care realizează venituri din salarii sunt cele datorate potrivit reglementărilor în domeniu, astfel:

- a) contribuția individuală de asigurări sociale;
- b) contribuția individuală pentru asigurările sociale de sănătate;
- c) contribuția individuală la bugetul asigurărilor pentru șomaj;
- d) alte contribuții individuale obligatorii stabilite prin lege.

Secțiunea a 4 - a

Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

15. În înțelesul art.79 din Codul fiscal, în categoria entităților nonprofit se cuprind, de exemplu: asociațiile, fundațiile, organizațiile sindicale, patronatele, partidele politice, asociațiile de proprietari, casele de ajutor reciproc ale salariaților, în măsura în care, potrivit legilor proprii de organizare și funcționare desfășoară activități nonprofit iar sumele primite din impozit sunt folosite în acest scop.

Secțiunea a 5 - a

Termenul de plată a impozitului

16. (1) În sensul art. 80 veniturile în natură se consideră plătite la ultima plată a drepturilor salariale pentru luna respectivă. Impozitul aferent veniturilor și avantajelor în natură se reține din salariul primit de angajat în numerar pentru aceeași lună.

(2) Impozitul pe veniturile din salarii și asimilate salariilor se calculează și se reține lunar de angajatori/plătitori pe baza statelor de salarii/plată.

(3). Calculul și reținerea impozitului lunar se efectuează de către plătitori, la data ultimei plăți a veniturilor din salarii aferente fiecărei luni, conform prevederilor art. 78 din Codul fiscal, indiferent dacă veniturile din salarii se plătesc o singură dată pe lună sau sub formă de avans și lichidare.

În situația în care în cursul unei luni se efectuează plăți de venituri cum sunt: premii, stimulente de orice fel, sume acordate potrivit legii pentru concediul de odihnă neefectuat și altele asemenea, reprezentând plăți intermediare, impozitul se calculează și se reține la fiecare plată, prin aplicarea cotei asupra plăților intermediare diminuate cu contribuțiile sociale obligatorii, după caz.

La data ultimei plăți a drepturilor salariale aferente unei luni impozitul se calculează potrivit art.78 din Codul fiscal, asupra veniturilor totale din luna respectivă, prin cumularea drepturilor salariale respective cu plățile intermediare.

Impozitul de reținut la această dată reprezintă diferența dintre impozitul calculat asupra veniturilor totale și suma impozitelor reținute la plățile intermediare.

(4). În cazul în care un angajat care obține venituri din salarii la funcția de bază se mută în cursul unei luni la un alt angajator, calculul impozitului se face pentru fiecare sursă de venit (loc de realizare a venitului).

Deducerea personală se acordă numai de primul angajator, în limita veniturilor realizate în luna respectivă, până la data lichidării.

Dacă reangajarea are loc în aceeași lună cu lichidarea, la stabilirea bazei de calcul pentru determinarea impozitului lunar aferent veniturilor realizate în această lună de la angajatorul următor nu se va lua în calcul deducerea personală.

(5). Impozitul calculat și reținut lunar se virează la bugetul de stat până la data de 25, inclusiv, a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2) al art. 80 din Codul fiscal.

Secțiunea a 6 - a

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri din salarii

17 (1) În aplicarea prevederilor art. 81 declarațiile privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit se completează de plătitorul de venit și se depun la organul fiscal la care plătitorul de venit este înregistrat în evidență fiscală.

(2) Declarațiile privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit pentru angajații care au fost detașați la o altă entitate se completează de către angajator sau de către plătitorul de venituri din salarii în cazul în care angajatul detașat este plătit de entitatea la care a fost detașat.

(3) În situația în care plata venitului salarial se face de entitatea la care angajații au fost detașați, angajatorul care a detașat comunică plătitorului de venituri din salarii la care aceștia sunt detașați date referitoare la deducerea personală la care este îndreptățit fiecare angajat.

Pe baza acestor date plătitorul de venituri din salarii la care angajații au fost detașați întocmește statele de salarii și calculează impozitul, în scopul completării declarației privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit.

(4) Fiecare angajator/plătitor de venituri din salarii și asimilate salariilor este obligat, potrivit prevederilor art. 78 alin. (5) din Codul fiscal, să determine impozitul

anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil prin însumarea impozitului aferent venitului fiecărei luni din anul fiscal, indiferent de numărul de luni în care contribuabilul a realizat venituri din salarii și asimilate salariilor de la acesta.

(5). Plătitorii de venituri din salarii și asimilate salariilor au obligația de a completa declarațiile privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit și pentru veniturile din salarii plătite angajaților pentru activitatea desfășurată de aceștia în străinătate, indiferent dacă impozitul aferent acestor venituri a fost sau nu calculat, reținut și virat. La completarea declarației, plătitorii de venituri din salarii identifică persoanele care în cursul anului precedent au desfășurat activitate salariată în străinătate.

(6). Pentru contribuabilii prevăzuți la art. 82 din Codul fiscal care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor și pentru care plătitorul de venituri nu a optat să îndeplinească obligațiile privind calculul, reținerea și virarea impozitului aferent acestor venituri, obligația determinării impozitului anual pe venitul din salarii, pe sursa respectivă, revine contribuabilului.

(7). În situația în care se constată elemente care generează modificarea veniturilor din salarii și asimilate salariilor și/sau a bazei de impunere aferente veniturilor unei persoane fizice, pentru care angajatorul/plătitorul a efectuat calculul impozitului lunar, recalcularea drepturilor respective și stabilirea diferențelor de impozit constatate se efectuează pentru luna la care se referă, iar diferențele de impozit rezultate vor majora/diminua impozitul datorat începând cu luna constatării.

Secțiunea a 7 - a

Plata impozitului pentru anumite venituri salariale și asimilate salariilor

18. (1) În sensul art.82 din Codul fiscal, contribuabilii care desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii și asimilate salariilor din străinătate, care, potrivit acestui titlu, se impun în România, precum și persoanele fizice române angajate ale misiunilor diplomatice și ale posturilor consulare acreditate în România, pentru care angajatorul nu îndeplinește obligațiile privind calculul, reținerea și plata impozitului pe salarii, au obligația să depună lunar o declarație la organul fiscal competent.

Persoanele fizice, juridice sau orice altă entitate la care își desfășoară activitatea contribuabilii prevăzuți la art. 82 alin. (1) din Codul fiscal au obligația să depună o declarație informativă privind începerea/încetarea activității acestor contribuabili. Declarația informativă se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială este înregistrată în evidența fiscală persoana fizică, juridică sau orice altă entitate la care își desfășoară activitatea contribuabilul.

Declarația informativă se depune ori de câte ori apar modificări de natura începerii/încetării activității în documentele care atestă raporturile de muncă, în termen de 30 zile de la data producerii evenimentului.

(2) În înțelesul art.82 alin.(6) din Codul fiscal, sfera de cuprindere a entităților nonprofit este cea prevăzută la pct. 15 Secțiunea a 4 -a dat în aplicarea art. 79 din Codul fiscal.

CAPITOLUL IV

Venituri din cedarea folosinței bunurilor

Secțiunea 1

Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor

19. (1) În această categorie de venit, în înțelesul art. 83 din Codul fiscal, se cuprind veniturile din închirieri și subînchirieri de bunuri mobile și imobile, precum și veniturile din arendarea bunurilor agricole, din patrimoniul personal.

(2) Veniturile obținute din închirieri și subînchirieri de bunuri imobile, în sensul art. 83 alin. (1) din Codul fiscal, sunt cele din cedarea folosinței locuinței, caselor de vacanță, garajelor, terenurilor și altora asemenea, inclusiv a unor părți din acestea, utilizate în scop de reclamă, afișaj și publicitate, a căror folosință este cedată în baza unor contracte de închiriere/subînchiriere, uzufruct și altele asemenea.

Secțiunea a 2 - a *Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor*

20. (1) În aplicarea art. 84 din Codul fiscal, în vederea determinării venitului brut, la sumele reprezentând chiria sau arenda în bani și/sau la echivalentul în lei al veniturilor în natură se adaugă, dacă este cazul, și valoarea cheltuielilor ce sunt, conform dispozițiilor legale sau înțelegerii contractuale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dar sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

(2). Reprezintă venit brut și valoarea investițiilor la bunurile mobile și imobile ale proprietarului, uzufructuarului sau ale altui deținător legal, care fac obiectul unor contracte de cedare a folosinței bunurilor, inclusiv al contractelor de comodat, și care sunt efectuate de cealaltă parte contractantă. În termen de 30 de zile de la finalizarea investițiilor, partea care a efectuat investiția este obligată să comunice proprietarului, uzufructuarului sau altui deținător legal valoarea investiției. Proprietarul, uzufructuarul sau alt deținător legal are obligația să declare la organul fiscal competent valoarea investiției, în declarația privind venitul realizat.

(3) Proprietarul are obligația de a efectua cheltuielile referitoare la întreținerea și repararea locuinței închiriate, potrivit reglementărilor legale, ca de exemplu:

a) întreținerea în bune condiții a elementelor structurii de rezistență a clădirii, elementelor de construcție exterioară a clădirii, cum ar fi: acoperiș, fațadă, curțile și grădinile, precum și spații comune din interiorul clădirii, cum ar fi: casa scării, casa ascensorului și altele asemenea;

b) întreținerea în bune condiții a instalațiilor comune proprii clădirii, respectiv ascensor, hidrofor, instalații de alimentare cu apă, de canalizare, instalații de încălzire centrală și de preparare a apei calde, instalații electrice și de gaze;

c) repararea și menținerea în stare de siguranță în exploatare și de funcționare a clădirii pe toată durata închirierii locuinței.

(4). În cazul efectuării de către chiriaș a unor astfel de cheltuieli care cad în sarcina proprietarului și se încadrează în cota forfetară de cheltuieli, cu diminuarea corespunzătoare a chiriei, impunerea rămâne nemodificată.

(5). În situația în care chiria reprezintă echivalentul în lei al unei valute, venitul brut anual se determină pe baza chiriei lunare evaluate la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil pentru ultima zi a fiecărei luni, corespunzător lunilor din perioada de impunere.

(6). Venitul net se determină ca diferență între sumele reprezentând chiria în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură, prevăzute în contractul încheiat între părți, și cota de cheltuieli forfetară de 40% reprezentând cheltuieli deductibile aferente venitului.

Pentru recunoașterea deductibilității cheltuielii stabilite forfetar proprietarul nu este obligat să prezinte organului fiscal documente justificative.

Cheltuiala deductibilă aferentă venitului, stabilită în cota forfetară de 40% aplicată la venitul brut, reprezintă uzura bunurilor închiriate și cheltuielile ocazionate de întreținerea și repararea acestora, impozitele și taxele pe proprietate datorate potrivit legii, comisionul reținut de intermediari, primele de asigurare plătite pentru bunul cedat spre folosință, respectiv eventuale nerealizări ale veniturilor din arendare scontate, generate de condiții naturale nefavorabile, cum ar fi: grindina, seceta, inundații, incendii și altele asemenea.

Secțiunea a 3 - a

Reguli aplicabile contribuțiilor sociale aferente veniturilor realizate din cedarea folosinței bunurilor

21. (1) În sensul art. 90 alin. (1) contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit titlului V- "Contribuții sociale obligatorii" se deduc de organul fiscal competent din veniturile realizate pe fiecare sursă din categoria venituri din cedarea folosinței bunurilor, indiferent dacă determinarea venitului net se efectuează în sistem real, pe baza normelor de venit sau prin utilizarea cotelor forfetare de cheltuieli.

În cazul în care veniturile luate în calcul la stabilirea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate depășesc plafonul corespunzător anului fiscal respectiv, stabilit potrivit prevederilor Titlul V - "Contribuții sociale obligatorii" sunt deductibile sumele reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate alocate venitului corespunzător fiecărei surse, potrivit regulilor de la pct. 12 prevăzute în normele metodologice date în aplicarea prevederilor art.175 alin. (3) din Codul fiscal.

Organul fiscal competent are obligația recalculării venitului net/bazei impozabile și determinării impozitului pe venit datorat.

CAPITOLUL V

Venituri din investiții

Secțiunea 1

Definirea veniturilor din investiții

22. (1) În aplicarea art. 91 lit.b) din Codul fiscal sunt considerate venituri din dobânzi, fără a fi limitate, următoarele:

- a) dobânzi obținute din obligațiuni;
- b) dobânzi obținute pentru conturile curente, conturi escrow, depozitele la vedere, colaterale și la termen, inclusiv la certificatele de depozit;
- c) suma primită sub forma de dobândă pentru împrumuturile acordate;
- d) dobânzi obținute din instrumente alternative de investire de tipul structurilor (depozite structurate) în care este legat un instrument derivat cu un depozit,
- e) alte venituri obținute din deținerea de titluri de creanță.

(2) În aplicarea art. 91 lit.c) din Codul fiscal în cadrul instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața la buna înțelegere (OTC) se includ, fără a se limita, următoarele:

- a) forward pe cursul de schimb fără livrare la scadență;
- b) swap pe cursul de schimb;

- c) swap pe rata dobanzii;
- d) opțiuni pe cursul de schimb fara livrare la scadenta;
- e) opțiuni pe rata dobanzii;
- f) opțiuni pe actiuni sau indici bursieri,
- g) opțiuni pe alte active suport (de exemplu: mărfuri);
- h) opțiuni binare,
- i) forward rate agreement,
- j) swap pe acțiuni,
- k) sau orice combinatii ale acestora.

Pentru scopuri fiscale, sunt incluse în categoria instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața la buna înțelegere (OTC) și tranzacțiile în marjă.

Secțiunea a 2 - a

Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar

23. (1) În cazul transferurilor titlurilor de valoare exprimate în valută, prevăzute la art. 94 din Codul fiscal, cursul de schimb valutar utilizat în vederea determinării câștigului și a impozitului aferent este cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României valabil pentru ziua determinării câștigului.

2) În sensul art. 94 alin. (11) în cazul lichidării unei persoane juridice, la transmiterea universală a patrimoniului societății către asociați /acționari activele din situațiile financiare vor fi evaluate la valoarea justă, respectiv prețul de piață.

Baza impozabilă în cazul lichidării unei persoane juridice se stabilește astfel:

- a) determinarea sumei reprezentând diferența între valoarea elementelor de activ și sumele reprezentând datoriile societății;
- b) determinarea excedentului sumei stabilite la lit.a) peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare.

Secțiunea a 3 - a

Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate

24. (1) Câștigul/pierdere obținută din operațiuni de tip repo/reverse repo care au la bază transferul instrumentelor financiare derivate se determină conform regulilor de la art.95 din Codul fiscal.

(2) Venitul realizat din operațiuni cu instrumente financiare derivate îl reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni realizate în cursul unui an și evidențiate în contul contribuabilului din aceste operațiuni, mai puțin încasările de principal.

Costurile aferente tranzacției reprezintă plățile efective din toate aceste operațiuni realizate in cursul unui an și evidențiate în contul contribuabilului din aceste operațiuni, mai puțin plățile de principal.

Prima încasată în cadrul opțiunilor încheiate pe piețe la buna intelegere (O.T.C.) se include în veniturile realizate, iar prima plătită se include în costurile aferente.

În cazul contractelor forward pe cursul de schimb fără livrare la scadență, baza de impozitare o reprezintă diferență favorabilă dintre cursul forward la care se încheie tranzacția inițială și cursul spot/forward la care tranzacția se încheie printr-o

operațiune legată de sens contrar, multiplicată cu suma contractului și evidențiată ca atare în contul clientului la încheierea tranzacției.

Schimbul valutar la vedere sau la termen nu este inclus în operațiuni cu instrumente financiare derivate, dacă prin natura lor aceste tranzacții nu sunt asimilate contractelor forward sau opțiuni pe cursul de schimb fără livrare la scadență..

În cazul tranzacțiilor în marja, castigul/ pierderea din aceste tranzacții reprezintă diferența pozitivă/ negativă realizată între prețul de vânzare și prețul de cumpărare evidențiată în contul de marja al beneficiarului de venit, diminuată cu costurile aferente tranzacției dovedite prin documente justificative.

Pentru opțiunile cu profit fix (binare), în cazul în care opțiunea se exercită, baza de impozitare o reprezintă diferența favorabilă dintre suma încasată/plătită în urma exercitării opțiunii și prima plătită/ încasată pentru cumpărarea/ vânzarea opțiunii. În cazul în care opțiunea nu se exercită, baza impozabilă o reprezintă suma încasată pentru vânzarea opțiunii.

Secțiunea a 4 - a *Reținerea impozitului din veniturile din investiții*

25. În aplicarea art. 97 alin. (5), în cazul lichidării unei persoane juridice obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine reprezentantului legal al persoanei juridice.

Impozitul calculat și reținut la sursă se virează până la data depunerii situației financiare finale la oficiul registrului comerțului, întocmită de reprezentantul legal al persoanei juridice.

CAPITOLUL VI *Venituri din pensii*

Secțiunea 1 *Reținerea impozitului din venitul din pensii*

26. (1) În sensul art. 101 din Codul fiscal drepturile primite în conformitate cu prevederile Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă venituri din pensii.

(2) La stabilirea venitului impozabil lunar pentru sumele primite ca plată unică potrivit Legii nr. 411/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare, se va acorda un singur plafon de venit neimpozabil stabilit potrivit art. 100 din Codul fiscal, de la fiecare fond de pensii.

(3) La stabilirea venitului impozabil lunar pentru sumele primite ca plăți eșalonate în rate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 411/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare, plafonul de venit neimpozabil stabilit potrivit art. 100 din Codul fiscal se acordă pentru fiecare rată lunară de la fiecare fond de pensii.

(4). Diferențele de venituri din pensii, prevăzute la art. 101 alin. (8) din Codul fiscal, primite de la același plătitor și stabilite pentru perioadele anterioare se impozitează separat față de drepturile de pensie ale lunii curente, prin aplicarea cotei de impozit asupra venitului impozabil lunar din pensii. Venitul lunar impozabil din

pensii se stabilește prin deducerea din suma totală, reprezentând diferențele de venituri din pensii, a contribuției individuale de asigurări sociale de sănătate, datorată potrivit legii, și a plafonului neimpozabil lunar stabilit potrivit art.100 din Codul fiscal.

(5). Impozitul pe veniturile din pensii se calculează, se reține lunar de către administratorii fondurilor de pensii și se plătește de către unitățile plătitoare ale acestor venituri până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiilor, la organul fiscal în a cărui rază își au sediul plătitorii de venituri.

(6) Administratorii fondurilor de pensii vor emite norme interne specifice privind aplicarea prevederilor alin. (5).

ecțiunea a 2 - a

Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

27. În înțelesul art.102 alin.(1) din Codul fiscal, sfera de cuprindere a entităților nonprofit este cea prevăzută la punctul 15 al Secțiunii 4 dat în aplicarea art.79 din Codul fiscal.

CAPITOLUL VII

Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

Secțiunea 1

Definirea veniturilor

28. (1) în aplicarea art. 103 din Codul fiscal, veniturile din activități agricole realizate individual sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică, stabilite pe baza normelor de venit, se supun impunerii potrivit prevederilor cap. VII al titlului IV din Codul fiscal, indiferent de forma de organizare a activității. Veniturile din activități agricole supuse impunerii pe bază de norme de venit în conformitate cu prevederile art.106 din Codul fiscal cuprind veniturile rezultate din cultivarea terenurilor, creșterea și exploatarea animalelor, deținute cu orice titlu, inclusiv cele luate în arendă.

(2). Veniturile din activități agricole menționate la art.103 alin. (1) lit. a) - c) din Codul fiscal, pentru care sunt stabilite norme de venit conform art. 106 din Codul fiscal, sunt impozabile indiferent dacă se face sau nu dovada valorificării produselor.

(3). Terminologia folosită pentru definirea grupelor de produse vegetale și animale prevăzute la art.105 alin. (2) din Codul fiscal pentru care venitul se determină pe baza normelor de venit este cea stabilită potrivit legislației în materie, astfel:

a) Produsele vegetale cuprinse în grupele pentru care venitul se stabilește pe baza normelor de venit sunt prevăzute în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România, aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

În cadrul grupei de produse vegetale - leguminoase pentru boabe se cuprind:

(i). mazăre pentru boabe;

(ii). fasole pentru boabe;

(i). bob;

(ii). linte;

(iii). năut;

(iv). lupin.

b) Grupele de produse animale pentru care venitul se stabilește pe baza normelor de venit sunt definite după cum urmează:

1) vaci și bivolițe:

- (i) Vaci - femele din specia taurine care au fătat cel puțin o dată;
- (ii) Bivolițe - femele din specia bubaline care au fătat cel puțin o dată;
- 2). ovine și caprine:
  - (i) Oi - femele din specia ovine care au fătat cel puțin o dată;
  - (ii) Capre - femele din specia caprine care au fătat cel puțin o dată;
- 3). porci pentru îngrășat - porci peste 35 de kg, inclusiv scroafele de reproducție;
- 4). albine - familii de albine;
- 5) păsări de curte - totalitatea păsărilor din speciile găini, rațe, găște, curci, bibilici, prepelițe.

(4). În vederea stabilirii regimului fiscal aplicabil veniturilor din activități agricole, la încadrarea în limitele stabilite pentru fiecare grupă de produse vegetale și fiecare grupă de animale vor fi avute în vedere suprafețele/capetele de animal însumate în cadrul grupei respective.

(5). Sunt considerate în stare naturală produsele agricole vegetale obținute după recoltare, precum și produsele de origine animală: lapte, lână, ouă, piei crude, carne în viu și carcasă, miere și alte produse apicole definite potrivit legislației în materie, precum și altele asemenea.

Preparatele din lapte și din carne sunt asimilate produselor de origine animală obținute în stare naturală.

Norma de venit stabilită în condițiile prevăzute la art. 106 din Codul fiscal include și venitul realizat din înstrăinarea produselor vegetale, a animalelor și a produselor de origine animală, în stare naturală.

(6). Modificarea structurii suprafețelor destinate producției agricole vegetale/numărului de capete de animale/familiiilor de albine, intervenite după data de 25 mai, nu conduce la ajustarea normelor de venit, respectiv a venitului anual impozabil.

În cazul suprafețelor destinate produselor vegetale hamei, pomi și vie, suprafețele declarate cuprind numai grupele de produse vegetale intrate pe rod începând cu primul an de intrare pe rod. Suprafețele din grupa pomii pe rod cuprind numai pomii plantați în livezi.

Norma de venit corespunzătoare veniturilor realizate din creșterea și exploatarea animalelor, precum și din valorificarea produselor de origine animală în stare naturală, în conformitate cu prevederile art.106 din Codul fiscal, include și venitul realizat din:

a) exemplarele feminine din speciile respective care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (3) lit. b);

b) exemplarele masculine din speciile respective reprezentând animale provenite din propriile fătări și cele achiziționate numai în scop de reproducție pentru animalele deținute de contribuabili și supuse impunerii potrivit prevederilor art.106 din Codul fiscal (de exemplu: viței, tauri, bivoli, miei, berbeci, porci).

Veniturile din activități agricole generate de exemplarele prevăzute la lit. a) și b) incluse în norma de venit nu se impozitează distinct față de veniturile realizate din creșterea și exploatarea animalelor din grupele prevăzute la alin. (3) lit. b). Contribuabilii au obligații declarative numai pentru animalele cuprinse în grupele care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (3) lit. b).

Veniturile din activități agricole realizate din creșterea și exploatarea exemplarelor masculine din speciile taurine, bubaline, ovine, caprine, indiferent de vârstă, se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II "Venituri din activități independente", venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din

contabilitate, numai în cazul în care acestea au fost achiziționate în scopul creșterii și valorificării lor sub orice formă.

(7). Contribuabilii care obțin doar venituri din activități agricole pentru care au fost stabilite norme de venit nu au obligații contabile.

(8) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate agricolă pentru care venitul net se determină pe bază de normă de venit și o altă activitate agricolă pentru care nu există obligația stabilirii normelor de venit potrivit art. 104 alin. (3) cheltuielile efectuate în comun, care sunt aferente veniturilor pentru care există regimuri fiscale diferite, vor fi alocate proporțional cu suprafețele de teren/numărul de capete de animale/numărul de familii de albine deținute.

(9) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate agricolă pentru care venitul net se determină pe bază de normă de venit și o altă activitate independentă pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate se aplică regimul fiscal specific fiecărei activități în parte.

Secțiunea a 2 - a *Venituri neimpozabile*

29. (1) În aplicarea prevederilor art. 105 nu au obligații de declarare și nu datorează impozit potrivit prevederilor cap. VII al titlului IV din Codul fiscal:

a) persoanele fizice/membrii asocierilor fără personalitate juridică ce dețin cu orice titlu suprafețe de teren destinate producției agricole, pentru cele necultivate, pentru cele cultivate cu plante furajere graminee și leguminoase pentru producția de masă verde, destinate furajării animalelor deținute de contribuabilii respectivi, pentru care venitul se determină pe baza normelor de venit și a celor prevăzute la art. 105 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal;

b) persoanele fizice/membrii asocierilor fără personalitate juridică care obțin venituri din exploatarea pășunilor și fânețelor naturale, în conformitate cu prevederile art. 105 alin. (3);

c) contribuabilii arendatori, care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor supuse impunerii potrivit prevederilor cap. IV al titlului IV din Codul fiscal;

d) contribuabilii care obțin venituri din activități agricole și își desfășoară activitatea în mod individual, în limitele stabilite potrivit tabelului prevăzut la art. 105 alin. (2) din Codul fiscal, inclusiv în cazul în care veniturile sunt obținute din exploatarea bunurilor deținute în comun sau în devălmășie și sunt atribuite conform pct. 29 alin. (2) de la Cap. VII Secțiunea a 3 - a. Suprafețele de teren/animalele respective sunt considerate din punct de vedere fiscal ca fiind incluse în patrimoniul personal și generează venituri neimpozabile conform art. 62 lit. m) din Codul fiscal;

(2). În cazul contribuabililor care obțin venituri din activități agricole și își desfășoară activitatea sub forma unei asocieri fără personalitate juridică, plafonul neimpozabil se acordă la nivel de asociere.

Secțiunea a 3 - a *Stabilirea venitului anual din activități agricole pe bază de norme de venit*

30. (1) În aplicarea art. 106 din Codul fiscal, pentru persoanele prevăzute la art. 60 punctul 1 lit.d), din Codul fiscal, venitul net anual/norma de venit se reduce proporțional cu numărul de zile calendaristice pentru care venitul este scutit de la plata impozitului. Impozitul anual/Plățile anticipate cu titlu de impozit stabilite conform

deciziei de impunere va/vor fi calculat/calculate pentru venitul net anual/norma de venit, reduse proporțional cu numărul de zile.

Prevederea se aplică atât în cazul persoanei fizice încadrate, în cursul anului fiscal, în gradul de handicap grav sau accentuat, cât și în cazul contribuabilului care în cursul perioadei impozabile nu se mai încadrează în gradul de handicap respectiv, potrivit legii.

(2). Veniturile din activități agricole determinate pe bază de norme de venit, realizate din exploatarea bunurilor (suprafețe destinate producției vegetale/cap de animal/familie de albine), deținute în comun sau în devălmășie de proprietari, uzufructuari sau de alți deținători legali, înscriși într-un document oficial, se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care aceștia le dețin în acea proprietate sau contribuabilului care realizează venituri din activități agricole, în situația în care acestea nu se cunosc. În cazul persoanelor fizice pentru care nu a fost finalizată procedura succesorală, veniturile corespunzătoare suprafețelor destinate producției vegetale/cap de animal/familie de albine se atribuie contribuabilului care realizează venituri din activități agricole.

Secțiunea a 4 - a

Calculul și plata impozitului aferent veniturilor din activități agricole

31. (1). În sensul art. 107 din Codul fiscal, perioada de declarare a suprafețelor cultivate/cap de animal/familie de albine este până la data de 25 mai inclusiv a anului fiscal pentru anul în curs și cuprinde informații privind suprafețele cultivate/capetele de animal/familiiile de albine deținute la data declarării.

În cazul contribuabililor care realizează venituri din activități agricole atât individual, cât și într-o formă de asociere, în declarația depusă până la data de 25 mai inclusiv contribuabilii vor completa numai informații referitoare la activitatea desfășurată în mod individual.

Contribuabilii/asocierile fără personalitate juridică care au depus declarația prevăzută la art. 107 alin. (2) din Codul fiscal pot depune o nouă declarație pentru anul în curs, până la data de 25 mai a anului respectiv, în situația modificării structurii suprafețelor destinate producției agricole vegetale/numărului de capete de animale/familii de albine.

(2). În cazul contribuabililor/asocierilor fără personalitate juridică care depun cu întârziere declarația pentru anul în curs, după data de 25 mai, informațiile cuprinse în declarație vizează suprafețele cultivate/capetele de animale/familiiile de albine deținute la data de 25 mai.

(3). Pe baza declarațiilor depuse de contribuabili/asocieri fără personalitate juridică, organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat. Impozitul determinat de organul fiscal competent reprezintă impozit final și nu se recalculează.

(4). Nu au obligații declarative contribuabilii care obțin venituri din activități agricole și își desfășoară activitatea sub forma unei asocieri fără personalitate juridică, obligațiile declarative fiind îndeplinite de asociatul care răspunde pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice.

CAPITOLUL VIII

Venituri din premii și din jocuri de noroc

32. (1). În sensul aplicării prevederilor art. 108 alin. (1) din Codul fiscal în această categorie se cuprind venituri în bani și/sau în natură, ca de exemplu:

a). venituri sub formă de premii de orice fel, acordate oamenilor de cultură, știință și artă la gale, simpozioane, festivaluri, concursuri naționale sau internaționale, concursuri pe meserii sau profesii;

b). venituri sub formă de premii în bani și/sau în natură acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști prevăzuți în legislația în materie, pentru rezultatele obținute la competiții sportive interne și internaționale, altele decât:

(i) veniturile prevăzute la art. 62 din Codul fiscal;

(ii) veniturile plătite de entitatea cu care aceștia au relații generatoare de venituri din salarii potrivit cap. III al titlului IV din Codul fiscal;

c). venituri impozabile obținute din jocuri de noroc.

(2). În scopul delimitării veniturilor din premii de veniturile din jocuri de noroc, sunt considerate câștiguri de natura jocurilor de noroc cele acordate participanților la joc de către orice persoană juridică autorizată să exploateze astfel de jocuri de noroc, conform legislației în materie.

CAPITOLUL IX

Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Secțiunea 1

Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

33. (1). În aplicarea prevederilor art. 111 alin. (1) din Codul fiscal se definesc următorii termeni:

a) prin contribuabil, în sensul art. 111 din Codul fiscal, se înțelege persoana fizică căreia îi revine obligația de plată a impozitului.

În cazul transferului dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia prin acte juridice între vii, contribuabil este cel din patrimoniul căruia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele acestuia: vânzătorul, credentierul, transmitătorul în cazul contractului de întreținere, al actului de dare în plată, al contractului de tranzacție etc., cu excepția transferului prin donație.

În contractele de schimb imobiliar calitatea de contribuabil o au toți copermutanții, coschimbașii, cu excepția schimbului unui bun imobil, proprietate imobiliară, cu un bun mobil, situație în care calitatea de contribuabil o are numai proprietarul bunului imobil.

În cazul transferului dreptului de proprietate prin donație, calitatea de contribuabil revine donatarului, în situația în care acesta este contribuabil potrivit prevederilor Titlului IV –Impozitul pe venit din Codul fiscal.

Contribuabil este și persoana fizică din patrimoniul căreia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia cu titlu de aport la capitalul social.

În cazul transferului dreptului de proprietate pentru cauză de moarte, prin succesiune legală sau testamentară, calitatea de contribuabil revine moștenitorilor legali sau testamentari, precum și legatarilor cu titlu particular;

b) prin construcții de orice fel se înțelege:

(i). construcții cu destinația de locuință;

(ii). construcții cu destinația de spații comerciale;

(iii). construcții industriale, hale de producție, sedii administrative, platforme industriale, garaje, parcări;

(iv). orice construcție sau amenajare subterană ori supraterană cu caracter permanent, pentru a cărei edificare este necesară autorizația de construcție în

condițiile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) prin terenul aferent construcțiilor se înțelege terenuri-curți, construcții și anexele acestora, conform titlului de proprietate, identificat printr-un identificator unic - numărul cadastral - sau care constituie un singur corp funciar;

d) prin terenuri de orice fel, fără construcții, se înțelege terenurile situate în intravilan sau extravilan, indiferent de categoria de folosință, cum ar fi: curți, grădini, teren arabil, pășune, fâneată, teren forestier, vii, livezi și altele asemenea pe care nu sunt amplasate construcții și nu pot fi încadrate în categoria terenurilor aferente construcțiilor în înțelesul lit. c);

e) prin transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia se înțelege înstrăinarea, prin acte juridice între vii, a dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestuia, indiferent de tipul sau natura actului prin care se realizează acest transfer: vânzare-cumpărare, donație, rentă viageră, întreținere, schimb, dare în plată, tranzacție, aport la capitalul social, inclusiv în cazul când transferul se realizează în baza unei hotărâri judecătorești și altele asemenea;

f) nu constituie transfer impozabil constatarea prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă/ hotărâre judecătorească definitivă și executorie a dobândirii dreptului de proprietate ca efect al uzucapiunii;

g) data de la care începe să curgă termenul este data dobândirii, iar calculul termenului se face în condițiile dreptului comun.

Termenul în raport cu care se calculează data dobândirii este:

(i). pentru construcțiile noi și terenul aferent acestora, termenul curge de la data încheierii procesului-verbal de recepție finală, în condițiile prevăzute de lege;

(ii). pentru construcțiile neterminate și terenul aferent acestora, termenul se calculează de la data dobândirii dreptului de proprietate sau dezmembrămintelor sale asupra terenului;

h) data dobândirii se consideră:

(i). pentru imobilele dobândite prin reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate în baza legilor fondului funciar: Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și a celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, data dobândirii este considerată data validării, prin hotărârea comisiei județene de aplicare a legilor de mai sus, a propunerilor făcute de comisiile locale de aplicare a acestor legi. Numărul și data hotărârii sunt înscrise în adeverințele eliberate de comisiile locale fiecărui solicitant îndreptățit la restituire ori constituire;

(ii). pentru imobilele atribuite, restituite, retrocedate etc. în baza legilor: Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, cu modificările ulterioare, Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, data dobândirii este considerată data emiterii actului administrativ, respectiv ordinul prefectului, dispoziția de restituire sau orice alt act administrativ în materie;

(iii). În cazul în care foștii proprietari sau moștenitorii acestora au dobândit dreptul de proprietate prin hotărâre judecătorească, data dobândirii este considerată data rămânerii definitive și irevocabile/definitive și executorie a hotărârii judecătorești;

(iv). pentru imobilele dobândite cu titlu de uzucapiune, constatat prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, data dobândirii este considerată data la care a început să curgă termenul de uzucapiune;

(v). În cazul înstrăinării unor imobile rezultate din dezmembrarea, respectiv dezlipirea unui imobil, data dobândirii acestor imobile este data dobândirii imobilului inițial care a fost supus dezlipirii, respectiv dezmembrării;

(vi). În cazul înstrăinării terenurilor alipite și ulterior dezmembrate, respectiv dezlipite, data dobândirii este considerată data la care a fost dobândit imobilul cu suprafața cea mai mare din operația de alipire;

(vii). În cazul înstrăinării unor imobile rezultate din alipirea unora dobândite la date diferite, impozitul se va calcula în funcție de data dobândirii parcelei cu suprafața cea mai mare;

(viii). În cazul în care parcelele alipite au suprafețele egale, data dobândirii este considerată data la care a fost dobândită ultima parcelă;

(ix). În cazul schimbului, data dobândirii imobilelor care fac obiectul schimbului va fi data la care fiecare copermutant, respectiv coschimbaș, a dobândit proprietatea.

(2). În aplicarea art. 111 alin. (2) din Codul fiscal, nu se datorează impozit la dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor de orice fel, prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul legilor speciale: Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și orice alte acte normative cu caracter reparatoriu.

Este exceptată de la plata impozitului transmiterea dreptului de proprietate prin donație între rude ori afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți. Dovada calității de soț, rudă sau afin se face cu acte de stare civilă.

Înstrăinarea ulterioară a proprietăților imobiliare dobândite în condițiile prevăzute la paragrafele 1 și 2 va fi supusă impozitării, cu excepția transmiterii dreptului de proprietate prin donație între rude ori afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți.

Face excepție de la impunere transmiterea dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestuia pentru proprietățile imobiliare din patrimoniul afacerii definite conform Cap. II Secțiunea a 2 - apct. 7 alin. (8) din normele metodologice date în aplicarea art. 68 din Codul fiscal, acestea fiind incluse în categoriile de venituri pentru care venitul net anual se determină pe baza datelor din contabilitate

În cazul partajului judiciar sau voluntar precum și al regimului separației de bunuri nu se datorează impozit.

(3). În cazul procedurii succesorale se aplică următoarele reguli:

a) finalizarea procedurii succesorale are loc la data întocmirii încheierii de finalizare a succesiunii;

b) impozitul datorat va fi achitat de către contribuabil la data întocmirii încheierii finale de către notarul public;

c) în situația în care succesiunea legală sau testamentară este dezbătută și finalizată prin întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii, nu se datorează impozit. Nu se datorează impozit nici în situația în care, după finalizarea succesiunii, se solicită certificat de moștenitor

suplimentar și se întocmește încheierea finală suplimentară înainte de expirarea termenului de 2 ani;

d) în cazul finalizării succesiunii prin întocmirea încheierii finale după expirarea termenului de 2 ani, moștenitorii datorează impozitul de 1% prevăzut în art.111 alin. (6) din Codul fiscal;

e) în cazul în care succesiunea a fost finalizată prin întocmirea încheierii de finalizare înainte de expirarea termenului de 2 ani și se solicită certificat de moștenitor suplimentar după expirarea termenului de 2 ani, calculat de la data decesului autorului succesiunii, moștenitorii datorează impozit în condițiile art. 111 alin. (3) din Codul fiscal numai pentru proprietățile imobiliare ce se vor declara și menționa în încheierea finală suplimentară;

f) în cazul succesiunilor vacante și a partajului succesoral nu se datorează impozit;

g) impozitul se calculează și se încasează la valoarea proprietăților imobiliare cuprinse în masa succesorală.

Masa succesorală, din punct de vedere fiscal și în condițiile art.111 alin. (1) și (3) din Codul fiscal, cuprinde numai activul net imobiliar. În scop fiscal, prin activul net imobiliar se înțelege valoarea proprietăților imobiliare după deducerea pasivului succesoral corespunzător acestora. În pasivul succesiunii se includ obligațiile certe și lichide dovedite prin acte autentice și/sau executorii, precum și cheltuielile de înmormântare până la concurența sumei de 1.000 lei, care nu trebuie dovedite cu înscrisuri.

În cazul în care în activul succesoral se cuprind și bunuri mobile, drepturi de creanță, acțiuni, certificate de acționar etc., se va stabili proporția valorii proprietăților imobiliare din totalul activului succesoral, iar pasivul succesoral se va deduce din valoarea bunurilor mobile, respectiv imobile, proporțional cu cota ce revine fiecăreia din categoriile de bunuri mobile sau imobile.

După deducerea pasivului succesoral corespunzător bunurilor imobile, din valoarea acestora se determină activul net imobiliar reprezentând baza impozabilă;

h) în cazul în care procedura succesorală se finalizează prin hotărâre judecătorească, se aplică dispozițiile pct 33 alin. (3) din prezentele norme metodologice.

(4). În sensul prevederilor art. 111 alin. (4) din Codul fiscal la transmiterea dreptului de proprietate, impozitul prevăzut la art. 111 alin. (1) și (3) din Codul fiscal se calculează la valoarea declarată de părți.

În cazul proprietăților imobiliare transferate cu titlu de aport la capitalul social, valoarea la care se va stabili impozitul este aceea din actul prin care s-a realizat aducerea bunului imobil ca aport în natură la capitalul social, astfel:

a). în cazul în care legislația în materie impune întocmirea unei expertize de evaluare, impozitul se va stabili la valoarea din act, dar nu mai puțin de valoarea rezultată din expertiza de evaluare;

b). în cazul în care legislația în materie nu impune întocmirea unei expertize de evaluare, impozitul se va stabili la valoarea din act.

Pentru construcțiile neterminate, la înstrăinarea acestora, valoarea se va stabili pe baza unui raport de expertiză, care va cuprinde valoarea construcției neterminate la care se adaugă valoarea terenului aferent declarată de părți. Raportul de expertiză va fi întocmit pe cheltuiala contribuabilului de un expert autorizat în condițiile legii.

La schimb imobiliar, impozitul se calculează la valoarea fiecăreia din proprietățile imobiliare transmise.

În cazul schimbului unui bun imobil, proprietate imobiliară, cu un bun mobil, impozitul se calculează la valoarea bunului imobil, calitatea de contribuabil fiind a persoanei fizice care transmite proprietatea imobiliară.

(5). În aplicarea art. 111 alin. (6) din Codul fiscal, impozitul se va calcula și se va încasa de către notarul public, anterior autentificării actului sau semnării încheierii de finalizare a procedurii succesorale.

Impozitul poate fi plătit de către contribuabil fie în numerar, pe chitanță, la sediul biroului notarului public, fie prin virament bancar, într-un cont al biroului notarial. În cazul plății impozitului prin virament bancar, dovada achitării se face cu ordinul de plată.

Documentul de plată a impozitului de către contribuabil se va menționa în încheierea de autentificare, respectiv în încheierea de finalizare a procedurii succesorale și în certificatul de moștenitor.

Modelul chitanțelor ce vor fi utilizate de către notarii publici la încasarea impozitului se va stabili și se va tipări de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România.

În situația în care instanțele judecătorești nu transmit în termenul legal documentația prevăzută de lege, organul fiscal poate stabili impozitul datorat, la solicitarea contribuabilului, pe baza documentației prezentate de acesta. În situația în care la primirea documentației transmise de instanțele judecătorești constată diferențe care conduc la modificarea bazei de impunere, organul fiscal emite o decizie de impunere, conform procedurii legale.

Baza de calcul a impozitului datorat este cea stabilită potrivit hotărârii judecătorești sau documentației aferente hotărârii, în situația în care acestea includ valoarea imobilului stabilită de un expert autorizat în condițiile legii.

În cazul în care în hotărârea judecătorească nu este precizată valoarea imobilului stabilită de un expert autorizat în condițiile legii sau în documentația aferentă hotărârii nu este cuprinsă expertiza privind stabilirea valorii de circulație a imobilului, baza de calcul a impozitului se va stabili în condițiile art. 111 alin. (5) din Codul fiscal.

În cazul transferurilor prin executare silită, după expirarea termenului de 10 zile inclusiv, în care contribuabilul are obligația declarării venitului la organul fiscal competent, pentru transferurile prin alte modalități decât procedura notarială sau judecătorească, organul de executare silită trebuie să solicite organului fiscal competent stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere, conform procedurilor legale, prin depunerea documentației aferente transferului.

CAPITOLUL X

Venituri din alte surse

34. (1) În aplicarea art. 114 alin. (1) din Codul fiscal, în această categorie se includ, de exemplu, următoarele venituri realizate de persoanele fizice:

a). remunerațiile pentru munca prestată în interesul unităților aparținând Direcției Generale a Penitenciarelor, precum și în atelierele locurilor de dețineră, acordate, potrivit legii, condamnaților care execută pedepse privative de libertate;

b). veniturile primite de studenți sub forma indemnizațiilor pentru participarea la ședințele senatului universitar;

- c). sumele plătite de către organizatori persoanelor care însoțesc elevii la concursuri și alte manifestări școlare;
- d). indemnizațiile acordate membrilor birourilor electorale, statisticienilor, informaticienilor și personalului tehnic auxiliar pentru executarea atribuțiilor privind desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare și locale,
- e). veniturile obținute de persoanele care fac figurație la realizarea de filme, spectacole, emisiuni televizate și altele asemenea;
- f). tichetele cadou acordate persoanelor fizice în afara unei relații generatoare de venituri din salarii;
- g). venituri sub forma anumitor bunuri, servicii și alte drepturi, primite de persoanele fizice pensionari, foști salariați, și membrii de familie ai acestora, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;
- h). sume rămase disponibile după acoperirea cheltuielilor din fondul de conservare și regenerare a pădurilor și a căror restituire a fost solicitată de proprietarii de păduri persoane fizice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 46/2008, Codul silvic, republicat, republicat;
- i). veniturile obținute de persoanele fizice sub forma bacșișului, potrivit prevederilor legale

(2) În veniturile din activitățile prevăzute la art. 114 alin. (2), litera g) din Codul fiscal, sunt cuprinse veniturile realizate de contribuabilii care nu sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie și care desfășoară activități de producție, comerț, prestări de servicii, profesii liberale, din drepturi de proprietate intelectuală precum și venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, fără a avea caracter de continuitate și pentru care nu sunt aplicabile prevederile cap.II - Venituri din activități independente și cap.VII – Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură.

CAPITOLUL XI

Venitul net anual impozabil

Secțiunea 1

Stabilirea venitului net anual impozabil

35. (1) În aplicarea art. 118 din Codul fiscal, venitul net anual se determină de către contribuabil, pe fiecare sursă, din următoarele categorii:

- a) venituri din activități independente;
- b) venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- c) venituri din activități agricole impuse în sistem real, venituri din silvicultură și piscicultură.

(2). Venitul net anual impozabil/Câștigul net anual impozabil se determină de organul fiscal competent.

(3). Venitul impozabil ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite, ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual impozabil.

(4). Impozitul pe venitul anual impozabil se calculează pentru veniturile din România și/sau din străinătate.

(5). Pentru determinarea venitului net anual impozabil se procedează astfel:

- a) se determină venitul net anual/pierdere fiscală anuală pentru activitatea desfășurată în cadrul fiecărei surse din categoriile de venit menționate la alin. (1) al prezentului punct, potrivit regulilor proprii. Pentru persoanele fizice asociate venitul net/pierdere anuală luat/luată în calcul la determinarea venitului net anual impozabil este venitul net/pierdere distribuit/distribuită;

b) venitul net anual impozabil se determină pe fiecare sursă de venit prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale din aceeași sursă admise la report pentru anul fiscal de impunere.

Dacă pierderile fiscale reportate aferente unei surse sunt mai mari decât venitul net anual al sursei respective, rezultatul reprezintă pierdere de reportat.

(6). Rezultatul negativ dintre venitul brut și cheltuielile aferente deductibile, înregistrate pentru fiecare sursă de venit din categoriile de venituri, reprezintă pierdere fiscală pentru acea sursă de venit.

(7). În aplicarea art. 118 alin. (4) dacă în urma compensării admise pentru anul fiscal rămâne o pierdere necompensată, aceasta reprezintă pierdere fiscală reportată pe anii următori până la al șaptelea an inclusiv.

(8). Regulile de compensare și reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportarea pierderilor se va face an după an, pe sursa respectivă, începând cu pierderea cea mai veche;

b) dreptul la reportul pierderii este personal și supus identității contribuabilului; nu poate fi transmis moștenitorilor sau oricărei alte persoane, în scopul reducerii sarcinii fiscale ce revine acesteia, și reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului decedat.

Secțiunea a 2 - a.

Declarații privind venitul estimat/norma de venit

36. (1) În sensul art. 120 din Codul fiscal contribuabilii care încep o activitate independentă, precum și cei care realizează venituri din activități agricole impuse în sistem real, silvicultură și piscicultură, pentru care sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente, au obligația declarării veniturilor și cheltuielilor estimate a se realiza în anul de impunere, pe fiecare sursă și categorie de venit. Declararea veniturilor și a cheltuielilor estimate se face prin depunerea declarației privind venitul estimat/norma de venit, pe fiecare sursă și categorie de venit, la organul fiscal competent, în termen de 30 zile de la data producerii evenimentului.

Obligația depunerii declarațiilor privind venitul estimat/norma de venit revine atât contribuabililor care determină venitul net în sistem real și desfășoară activitatea în mod individual sau într-o formă de asociere care nu dă naștere unei persoane juridice, cât și contribuabililor pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit, cu excepția veniturilor din activități agricole impuse pe bază de norme de venit.

Contribuabilii care în anul 2015 au realizat venituri din activități independente impozitate prin metoda de retenere la sursa, altele decât cele din drepturi de proprietate intelectuală, iar începând cu anul 2016 pentru aceste venituri se schimbă regimul fiscal prin efectul legii, aceștia au obligația depunerii declarației privind venitul estimat/norma de venit până la data de 31 ianuarie 2016, inclusiv.

Nu depun declarații privind venitul estimat/norma de venit contribuabilii care desfășoară activități independente pentru care plățile anticipate se realizează prin reținere la sursă de către plătitorul de venit.

În cazul în care contribuabilul obține venituri într-o formă de asociere, fiecare asociat va declara veniturile estimate rezultate din distribuirea venitului net estimat al asocierii fără personalitate juridică, cu excepția asociațiilor care realizează venituri din activități agricole pentru care venitul se stabilește pe baza normelor de venit precum și a asocierilor prevăzute la art.125 alin.(10) din Codul fiscal.

(2). Asocierile fără personalitate juridică ce încep o activitate independentă au obligația să depună o declarație privind venitul estimat/norma de venit la organul fiscal în a cărui rază teritorială își are sediul asociația, în termen de 30 zile de la încheierea contractului de asociere, odată cu înregistrarea acestuia la organul fiscal.

(3). Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal au obligația depunerii la organul fiscal competent a declarației privind venitul estimat/norma de venit pe fiecare sursă de realizare a venitului, odată cu înregistrarea contractului de cedare a folosinței bunurilor, în termen de 30 zile de la încheierea acestuia.

Nu depun declarație privind venitul estimat/norma de venit contribuabilii care realizează venituri din arendă.

(4). Contribuabilii care realizează venituri din activități independente impuse pe bază de norme de venit și care solicită trecerea pentru anul fiscal următor la impunerea în sistem real vor depune declarația privind venitul estimat/norma de venit până la data de 31 ianuarie, completată corespunzător. Contribuabilii care încep o activitate impusă pe bază de norme de venit și optează pentru determinarea venitului net în sistem real vor depune declarația privind venitul estimat/norma de venit în termen de 30 zile de la producerea evenimentului, completată corespunzător.

(5). Organul fiscal competent este definit potrivit legislației în materie.

(6). În sensul art. 120 alin. (3) din Codul fiscal, prin motive obiective care conduc la depunerea unei noi declarații privind venitul estimat/norma de venit în vederea recalculării nivelului plăților anticipate se înțelege: întreruperi temporare de activitate în cursul anului din motive medicale justificate cu documente, situații de forță majoră, alte cauze care generează modificarea veniturilor.

Secțiunea a 3 - a *Stabilirea plăților anticipate de impozit*

37. (1) În aplicarea prevederilor art. 121 din Codul fiscal, plățile anticipate se stabilesc de către organul fiscal competent definit potrivit legislației în materie.

Plata sumelor astfel stabilite se efectuează la organul fiscal competent.

Pentru stabilirea plăților anticipate se va utiliza cota de impunere prevăzută la art. 64 alin. (1) din Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(2). Sumele reprezentând plăți anticipate se achită în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, respectiv 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie.

(3). În cazul contribuabililor impuși pe bază de norme de venit, stabilirea plăților anticipate se face pe baza normelor de venit aprobate pentru anul de impunere, corespunzător activității desfășurate.

(4). Solicitarea emiterii unei noi decizii de plată anticipată, potrivit art. 120 alin. (3) din Codul fiscal, se face prin depunerea de către contribuabil a unei declarații privind venitul estimat/norma de venit.

(5). În cazul contribuabililor care obțin venituri de aceeași natură, pentru care plățile anticipate se stabilesc atât de organul fiscal, cât și prin reținere la sursă, la stabilirea plăților anticipate de către organul fiscal se exclud din venitul net veniturile pentru care plățile anticipate se realizează prin reținere la sursă, proporțional cu ponderea acestora în totalul veniturilor brute.

(6). În aplicarea prevederilor art. 121 alin. (8) și (9) din Codul fiscal, contribuabilii care reziliază contractele de închiriere în cursul anului au obligația să înștiințeze în scris în termen de 5 zile organul fiscal competent. În acest sens se vor

anexa, în copie, documentele din care să rezulte rezilierea contractelor de închiriere, cum ar fi declarația pe propria răspundere.

Secțiunea a 4 - a *Declarația privind venitul realizat*

38. (1). În sensul prevederilor art.122 declarațiile privind venitul realizat sunt documentele prin care contribuabilii declară veniturile și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării veniturilor, pe fiecare categorie de venit și pe fiecare sursă, în vederea stabilirii de către organul fiscal a plăților anticipate.

(2). Declarațiile privind venitul realizat se depun, în intervalul 1 ianuarie - 25 mai inclusiv al anului următor celui de realizare a venitului, la organul fiscal competent, definit potrivit legislației în materie.

(3). Contribuabilii care realizează venituri din străinătate impozabile în România au obligația să declare în România veniturile respective până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(4). Contribuabilii care încetează să mai aibă domiciliul fiscal în România vor depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială au avut domiciliul fiscal o declarație privind venitul realizat.

Declarațiile vor cuprinde veniturile și cheltuielile aferente anului fiscal curent, pentru perioada în care contribuabilii au avut domiciliul în România.

Secțiunea a 5 - a *Stabilirea și plata impozitului anual datorat*

39. (1). Sfera de cuprindere a entităților nonprofit este cea prevăzută la Cap. III Secțiunea a 4 -a pct. 15 dat în aplicarea art.79 din Codul fiscal.

(2). Organul fiscal competent stabilește venitul net anual impozabil/câștigul net anual impozabil și impozitul anual datorat pe baza declarației privind venitul realizat și emite decizia de impunere la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(3). Decizia de impunere anuală se emite de organul fiscal competent, definit potrivit legislației în materie.

Secțiunea a 6 - a *Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică*

40. (1) În sensul prevederilor art. 124 din Codul fiscal, venitul net obținut din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală deținute în comun se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care titularii acestora le dețin în acea proprietate, determinate conform regulilor în vigoare specifice fiecărui domeniu.

În cazul în care cotele-părți nu se cunosc, repartizarea veniturilor se face în mod egal.

(2). Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun pe cote-părți se repartizează între coproprietari proporțional cu cotele deținute de aceștia în coproprietate. Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun în devălmășie se repartizează în mod egal între proprietarii comuni. Repartizarea venitului net conform prevederilor de mai sus se face în condițiile în care în contractul

de cedare a folosinței se menționează că partea contractantă care cedează folosința este reprezentată de coproprietari. În condițiile în care coproprietarii decid asupra unei alte împărțiri, se va anexa la contract un act autentificat din care să rezulte voința părților.

Secțiunea a 7 - a
Reguli privind asocierile fără personalitate juridică

41. (1). În sensul art. 125 sunt supuse obligației de încheiere și înregistrare a unui contract de asociere atât asociațiile fără personalitate juridică, ale căror constituire și funcționare sunt reglementate prin acte normative speciale, respectiv asociații familiale, cabinete medicale grupate, cabinete medicale asociate, societate civilă medicală, cabinete asociate de avocați, societate civilă profesională de avocați, notari publici asociați, asociații în participațiune constituite potrivit legii, cât și orice asociere fără personalitate juridică constituită în baza Codului civil.

(2). Asociatul desemnat conform prevederilor art.125 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, are și următoarele obligații:

- a). să asigure organizarea și conducerea evidențelor contabile;
- b). să determine venitul net/pierderea obținut/obținută în cadrul asociației, precum și distribuirea venitului net/pierderii pe asociați;
- c). să depună o declarație privind veniturile și cheltuielile estimate, la termenele stabilite, la organul fiscal la care asociația este înregistrată în evidența fiscală;
- d). să înregistreze contractul de asociere, precum și orice modificare a acestuia la organul fiscal la care asociația este înregistrată în evidența fiscală, în termen de 30 zile de la data încheierii acestuia. Prin sediul asociației se înțelege locul principal de desfășurare a activității asociației;
- e). să reprezinte asociația în verificările efectuate de organele fiscale, precum și în ceea ce privește depunerea de obiecțiuni, contestații, plângeri asupra actelor de control încheiate de organele fiscale;
- f). să răspundă la toate solicitările organelor fiscale, atât cele privind asociația, cât și cele privind asociații, legate de activitatea desfășurată de asociație;
- g). să completeze Registrul pentru evidența aportului și rezultatului distribuit;
- h). alte obligații ce decurg din aplicarea titlului IV din Codul fiscal.

(3). În cazul asocierilor care realizează venituri din activități agricole impuse pe bază de norme de venit, asociatul desemnat are următoarele obligații:

- a) să înregistreze contractul de asociere, precum și orice modificare a acestuia la organul fiscal la care asociația este înregistrată în evidența fiscală, în termen de 30 zile de la data încheierii acestuia. Prin sediul asociației se înțelege locul principal de desfășurare a activității asociației;
- b) să reprezinte asociația în verificările efectuate de organele fiscale, precum și în ceea ce privește depunerea de obiecțiuni, contestații, plângeri asupra actelor de control încheiate de organele fiscale;
- c) să răspundă la toate solicitările organelor fiscale, atât cele privind asociația, cât și cele privind asociații, legate de activitatea desfășurată de asociație;
- d) să completeze Registrul pentru evidența aportului și rezultatului distribuit;
- e) să determine venitul impozabil obținut în cadrul asociației, precum și distribuirea acestuia pe asociați;
- f) alte obligații ce decurg din aplicarea titlului IV din Codul fiscal.

(4). Asociația, cu excepția celor care realizează venituri din activități agricole impuse pe baza normelor de venit, prin asociatul desemnat, depune, până la data de 15 martie a anului următor, la organul fiscal la care asociația este înregistrată în evidența fiscală o declarație anuală care cuprinde venitul net/pierderea realizat/realizată pe asociație, precum și distribuția venitului net/pierderii pe fiecare asociat.

O copie de pe declarație se transmite de către asociatul desemnat fiecărui asociat. Pe baza acestei copii asociații vor cuprinde venitul net/pierderea ce le revine din activitatea asociației în declarația privind venitul realizat.

(5). Venitul net se consideră distribuit și dacă acesta rămâne la asociație sau este pus la dispoziție asociațiilor.

(6). În cazul modificării cotelor de participare în cursul anului, pentru distribuirea venitului net anual se va proceda astfel:

a) se determină un venit net/o pierdere intermediar/intermediară la sfârșitul lunii în care s-au modificat cotele pe baza venitului brut și a cheltuielilor, astfel cum acestea sunt înregistrate în evidențele contabile;

b) venitul net/pierderea intermediar/intermediară se alocă fiecărui asociat, în funcție de cotele de participare, până la data modificării acestora;

c) la sfârșitul anului, din venitul net/pierderea anual/anuală se deduce venitul net/pierderea intermediar/intermediară, iar diferența se alocă asociațiilor, în funcție de cotele de participare ulterioare modificării acestora;

d) venitul net/pierderea anual/anuală distribuit/distribuită fiecărui asociat se determină prin însumarea veniturilor nete/pierderilor intermediare determinate potrivit lit. b) și c).

(7). În cazul societății civile cu personalitate juridică, constituită potrivit legii speciale și care este supusă regimului transparenței fiscale, potrivit legii, se aplică regulile de determinare a venitului net din activități independente.

În cazul filialei constituite potrivit legii speciale prin asocierea unei societăți profesionale cu răspundere limitată cu una sau mai multe persoane fizice, filiala fiind supusă regimului transparenței fiscale, potrivit legii, determinarea venitului obținut în cadrul entității se efectuează în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

Pentru membrii asociații în cadrul filialei se aplică următoarele reguli:

1. persoanele fizice asociate au obligația să asimileze acest venit distribuit în funcție de cota de participare venitului net anual din activități independente;

2. societatea profesională cu răspundere limitată asociată în cadrul filialei va include venitul distribuit în funcție de cota de participare în venitul brut al activității independente, pentru anul fiscal respectiv.

Persoanele fizice care obțin venituri dintr-o activitate desfășurată într-o formă de organizare cu personalitate juridică (SPRL) constituită potrivit legii speciale și care este supusă regimului transparenței fiscale, potrivit legii, au obligația să asimileze acest venit distribuit venitului net anual din activități independente.

CAPITOLUL XIII

Aspecte fiscale internaționale

Secțiunea 1

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente

42. (1). În aplicarea prevederilor art. 126 din Codul fiscal pentru veniturile realizate de un nerezident din activități independente, atribuibile unui sediu permanent

definit potrivit art. 8 din Codul fiscal, impozitul se determină prin aplicarea cotei de impozitare asupra venitului net anual impozabil aferent acestuia.

(2). Pentru calculul impozitului pe veniturile din activități independente, altele decât cele prevăzute la art. 74 din Codul fiscal, sumele reprezentând plăți anticipate în contul impozitului anual pe venit se stabilesc de către organul fiscal pe a cărui rază teritorială se realizează în întregime sau cu preponderență venitul.

(3) După încheierea anului fiscal organul fiscal va elibera documentul care atestă venitul realizat și impozitul plătit.

Secțiunea a 2 - a

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente

43. (1) În sensul prevederilor art. 127 din Codul fiscal, veniturile obținute de persoanele fizice nerezidente din România din activități dependente se impozitează separat pe fiecare sursă/loc de realizare, impozitul lunar calculat fiind impozit final. După încheierea anului fiscal, organul fiscal va elibera documentul care atestă venitul realizat și impozitul plătit pentru anul fiscal respectiv, la cererea contribuabilului.

(2). Profesorii și cercetătorii nerezidenți care desfășoară o activitate în România ce depășește perioada de scutire stabilită prin convențiile de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu diverse state se impun pentru veniturile realizate în intervalul de timp ce depășește perioada de scutire, potrivit titlului VI din Codul fiscal.

(3). Veniturile din activități dependente obținute ca urmare a desfășurării activității în România de persoane fizice rezidente ale unor state cu care România nu are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri și plătite de angajatori rezidenți sau nerezidenți se impozitează în România din prima zi de desfășurare a activității. De asemenea, se impun din prima zi de desfășurare a activității dependente în România și veniturile obținute de persoanele fizice care nu fac dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri.

(4) a) În aplicarea prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un stat străin, veniturile din activități dependente realizate de persoane fizice nerezidente care își desfășoară activitatea în România se impun dacă persoana fizică este prezentă în România una sau mai multe perioade de timp ce depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză sau în perioada și condițiile menționate în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul străin și numai dacă respectiva persoană fizică face dovada rezidenței în statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri.

b) În aplicarea prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un stat străin, veniturile din activități dependente realizate de persoane fizice nerezidente care își desfășoară activitatea în România și sunt prezente în România o perioadă mai mică de 183 de zile în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză sau în perioada și condițiile menționate în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul străin se impun în România dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

(i). salariul este plătit de un angajator care este rezident sau în numele acestuia;

(ii). salariul este suportat de un sediu permanent pe care angajatorul nerezident îl are în România (veniturile salariale reprezintă cheltuiala deductibilă a unui sediu permanent în România).

c) Veniturile din salarii se impozitează începând cu prima zi de la data sosirii persoanei fizice, dovedită cu viza de intrare în România de pe pașaport, după caz.

La determinarea impozitului se va avea în vedere principiul celor 183 de zile care sfârșesc în anul calendaristic în cauză. Modul de calcul al celor 183 de zile se va face aplicându-se metoda zilelor de prezență. Contribuabilul are posibilitatea să furnizeze dovezi referitoare la prezența sa, pe baza datelor din documentele de transport, pașaport și alte documente prin care se atestă intrarea în România. În calculul celor 183 de zile se includ: ziua de sosire, ziua de plecare și toate celelalte zile petrecute pe teritoriul României. Orice fracțiune de zi în care contribuabilul este prezent în România contează drept zi de prezență pentru calculul celor 183 de zile.

(5) Contribuabilii prevăzuți la alin. (4) al prezentului punct sunt obligați ca în termen de 15 zile de la data începerii activității să se adreseze organului fiscal în a cărui rază teritorială se realizează venitul, în vederea stabilirii regimului fiscal aplicabil acestor venituri, în conformitate cu prevederile convențiilor de evitare a dublei impuneri, încheiate de România cu alte state.

Astfel, contribuabilul va depune la organul fiscal, după caz, următoarele:

- a). cerere;
- b). copie de pe documentul care reglementează raportul de muncă și traducerea acestuia în limba română, certificată de traducători autorizați;
- c). certificatul de rezidență fiscală eliberat de autoritatea fiscală competentă a statului al cărui rezident este sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală, document vizat de organul fiscal al statului său de rezidență, tradus și legalizat de organul autorizat din România;
- d). documentele care atestă dreptul de muncă și de ședere, după caz, pe teritoriul României.

Dacă persoanele fizice nerezidente nu prezintă în termenul stabilit documentele prevăzute la alineatul precedent, acestea datorează impozit pe veniturile din salarii din prima zi de desfășurare a activității. În situația în care persoanele respective depun ulterior documentele solicitate, organul fiscal va efectua regularizarea impozitului plătit.

(6) Contribuabilii plătiți din străinătate de un angajator nerezident care își prelungesc perioada de ședere în România, precum și cei care, prin prezențe repetate în România, depășesc 183 de zile sau perioada menționată în convențiile de evitare a dublei impuneri sunt obligați să înștiințeze în scris organul fiscal competent despre depășirea acestui termen, caz în care datorează impozit din prima zi pentru veniturile realizate ca urmare a desfășurării activității în România.

(7) În situația în care persoanele fizice care au desfășurat activitatea în România într-o perioadă mai mică de 183 de zile în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză ori în perioada și condițiile menționate în convențiile de evitare a dublei impuneri și au fost plătite din străinătate își prelungesc perioada de ședere în România peste 183 de zile sau peste perioada menționată în convenție, impozitul pe veniturile din salarii pentru activitatea desfășurată în România este datorat începând cu prima zi de sosire în România. În acest caz, contribuabilul depune la organul fiscal competent declarații lunare de impunere, care vor cuprinde veniturile lunare realizate în perioada anterioară prelungirii șederii în România, în termen de 15 zile de la ultima zi a perioadei de 183 de zile expirate sau a perioadei menționate în convenție.

În situația în care beneficiarul venitului realizează salariul într-o sumă globală pe un interval de timp, după ce a expirat perioada de 183 de zile sau perioada

menționată în convenție, sumele înscrise în declarații se pot stabili la nivelul unei medii lunare, respectiv suma globală a salariului declarat împărțită la numărul de luni din acea perioadă.

(8) Sintagma activități dependente desfășurate în România include și activitățile desfășurate de persoane fizice nerezidente în cadrul transportului internațional efectuat de întreprinderi cu locul conducerii efective sau rezidentă în România.

(9) Persoanele fizice care realizează venituri din România și care au rezidență într-un stat contractant cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri se impun în România conform titlului IV din Codul fiscal pentru veniturile, altele decât cele supuse impunerii potrivit titlului VI din Codul fiscal, atunci când nu prezintă certificatul de rezidență fiscală sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală.

În aceleași condiții și pentru aceleași categorii de venituri se impun și persoanele fizice care realizează venituri din România și sunt rezidente ale unor state cu care România nu are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri.

(10) În situația în care există convenții de evitare a dublei impuneri, persoana fizică cu dublă rezidență - română și a unui stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri -, cu domiciliul în România, se va impune în România, coroborat cu prevederile convențiilor de evitare a dublei impuneri.

Pentru aplicarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impuneri persoana fizică respectivă va prezenta autorităților fiscale române certificatul de rezidență fiscală sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală, precum și traducerea acestuia în limba română, certificată de traducători autorizați.

Pentru a stabili al cărui rezident este persoana fizică respectivă, contribuabilul va face dovada "centrului intereselor vitale", respectiv va prezenta organului fiscal documentele necesare prin care se atestă că veniturile obținute în celălalt stat sunt superioare celor realizate în România și autoritatea fiscală a statului respectiv își rezervă dreptul de a-l considera rezident fiscal din punct de vedere al impunerii veniturilor mondiale, caz în care impunerea acestui contribuabil în România se va face numai pentru veniturile din România.

Prin documente necesare se înțelege: copiile declarațiilor de impunere din celălalt stat, declarația pe propria răspundere privind situația copiilor școlarizați, situația de avere, după caz, a familiei și altele asemenea. În situația în care veniturile din celălalt stat nu sunt la nivelul care să conducă la acordarea rezidenței fiscale în acest stat și autoritatea fiscală română apreciază că sunt întrunite condițiile pentru impunerea veniturilor în România, acestui contribuabil i se vor impune în România veniturile mondiale și, prin schimb de informații, autoritățile competente române și din celălalt stat se vor informa asupra acestui caz.

(11) Contribuabilii persoane fizice române care locuiesc în străinătate și care își mențin domiciliul în România se impun în România pentru veniturile impozabile conform prevederilor titlului IV din Codul fiscal, realizate atât în România, cât și în străinătate, iar obligațiile fiscale se exercită direct sau, în situația în care nu își îndeplinesc obligațiile în mod direct, prin desemnarea unui împuternicit sau reprezentant fiscal.

(12) Cetățenii străini refugiați și care sunt prezenți în România, potrivit autorizărilor specifice acordate, se impozitează pentru veniturile realizate pe teritoriul României.

Secțiunea a 3 - a
Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente

44. În aplicarea prevederilor art. 129 din Codul fiscal, persoanele fizice nerezidente care realizează venituri din România și cărora le revin potrivit titlului IV din Codul fiscal obligații privind declararea acestora depun declarațiile privind venitul realizat la organul fiscal competent, definit potrivit legislației în materie.

Secțiunea a 4 - a
Venituri obținute din străinătate

45. Contribuabilii care obțin venituri din străinătate potrivit art. 130 alin. (1) din Codul fiscal au obligația declarării acestora.

Pentru veniturile din pensii și sume asimilate acestora, obținute din străinătate, pentru care România are drept de impunere, contribuabilii au obligația să completeze și să depună declarația privind veniturile realizate din străinătate .

Impozitul datorat în România se determină prin aplicarea cotei de impunere asupra venitului brut anual diminuat cu suma lunară neimpozabilă, stabilită potrivit prevederilor art.100 din Codul fiscal, calculată la nivelul anului. Suma lunară neimpozabilă se acordă pentru fiecare sursă de venit din pensii.

Secțiunea a 5 - a
Evitarea dublei impuneri prin metoda creditului fiscal sau metoda scutirii

46. (1). În aplicarea art. 131 persoanele fizice rezidente române cu domiciliul în România și persoanele fizice prevăzute la art. 59 alin. (2) din Codul fiscal sunt supuse impozitării în România pentru veniturile din orice sursă, atât din România, cât și din străinătate.

În situația în care, pentru veniturile din străinătate de natura celor prevăzute la art. 61 lit. a), c) și f) din Codul fiscal, statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și-a exercitat dreptul de impunere, aceste persoane au dreptul să deducă, pentru fiecare sursă de venit, din impozitul pe venit datorat în România impozitul pe venit plătit în străinătate, în condițiile prevăzute de Codul fiscal.

Veniturile din străinătate realizate de contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și de cei prevăzuți la art. 59 alin. (2) din Codul fiscal, precum și impozitul aferent, a cărui plată în străinătate este atestată cu document justificativ eliberat de autoritatea competentă a statului străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, exprimate în unitățile monetare proprii fiecărui stat, se vor transforma în lei la cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României din anul de realizare a venitului respectiv.

(2). Impozitul plătit în străinătate, care se deduce din impozitul pe venit datorat în România, este limitat la partea de impozit pe venit datorat în România.

Prin venit mondial se înțelege suma veniturilor impozabile din România și din străinătate din categoriile de venituri realizate de persoanele fizice prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal și de cele care îndeplinesc condiția menționată la art. 59 alin. (2) din Codul fiscal.

(3). Pentru veniturile menționate la art. 61 lit. a), c) și f) din Codul fiscal, care au fost globalizate în străinătate, creditul fiscal extern pentru fiecare venit este limitat la impozitul pe venit calculat prin aplicarea cotei medii de impozit din străinătate, aplicată

asupra fiecărei surse de venit obținut în străinătate, dar nu mai mult decât cota de impozit prevăzută la Titlul IV din Codul fiscal, aferentă venitului respectiv.

Cota medie de impozit se calculează astfel:

$$\text{Cota medie de impozit} = \frac{\text{impozit plătit în străinătate}}{\text{venit global obținut în străinătate}} .$$

Venitul global obținut în străinătate reprezintă toate categoriile de venituri care, conform legii din statul respectiv, se globalizează în străinătate.

(4). Pentru veniturile realizate în statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii și care nu au fost globalizate în vederea impozitării, creditul fiscal extern este limitat la impozitul pe venit plătit în străinătate, dar nu mai mult decât cel datorat pentru un venit similar în România, potrivit Codului fiscal.

(5). Dacă suma reprezentând creditul fiscal extern este mai mare decât impozitul plătit în statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, suma recunoscută care se deduce este la nivelul impozitului plătit în străinătate. În situația în care suma reprezentând creditul fiscal extern este mai mică decât impozitul plătit în statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, suma recunoscută reprezentând creditul fiscal extern acordat este la nivelul sumei calculate conform alin (2) al prezentului punct.

(6). Calcularea creditului fiscal extern se face de către organul fiscal competent, separat pe fiecare sursă de venit. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impunerii, creditul extern admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii prevăzute mai sus, pentru fiecare sursă de venit și pe fiecare țară.

(7). În cazul veniturilor prevăzute la art. 61 lit. b), d), e), g) și h) din Codul fiscal, creditul fiscal extern se acordă pentru fiecare venit similar din România. Creditul fiscal extern pentru veniturile din statul cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, a căror impunere în România este finală, se va acorda astfel:

a) în situația în care în străinătate cota de impozit este mai mare decât cea prevăzută în Titlul IV din Codul fiscal pentru un venit similar, creditul fiscal extern este limitat la impozitul pe venit calculat, aplicându-se cota prevăzută în acest titlu;

b) în situația în care cota de impozit este mai mică în străinătate decât cota de impozit pentru un venit similar din România, creditul fiscal extern este calculat la nivelul impozitului plătit în străinătate, iar impozitul anual rămas de achitat în România se calculează ca diferență între impozitul pe venit calculat aplicându-se cota de impozit prevăzută la Titlul IV din Codul fiscal și impozitul pe venit plătit în străinătate pentru venitul realizat în străinătate.

Pentru veniturile prevăzute la art. 61 lit. b), d), e), g) și h) din Codul fiscal, creditul fiscal se acordă potrivit prevederilor alin. (4).

(8). a) În situația prevăzută la pct. 12 alin.(21) al normelor date în aplicarea art. 76(4), lit. o) din Codul fiscal, plătitorul de venit din salarii restituie contribuabilului impozitul reținut pe venitul din salarii potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

b) În vederea regularizării de către organul fiscal a impozitului pe salarii datorat în România pentru activitatea desfășurată în străinătate, contribuabilii prevăzuți la art. 59 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul fiscal care sunt plătiți pentru activitatea salarială desfășurată în străinătate de către sau în numele unui angajator care este rezident în

România sau are sediul permanent în România au obligația de a declara în România veniturile respective potrivit declarației privind veniturile realizate din străinătate la termenul prevăzut de lege, cu excepția contribuabililor care realizează venituri de această natură în condițiile prevăzute la pct.12 alin.(20), pct.12 alin.(23) lit.a) și alin. (25) al normelor date în aplicarea art. 76 alin. (4), lit. o) din Codul fiscal, pentru care impozitul este final.

c) Declarația privind veniturile realizate din străinătate se depune organul fiscal competent însoțită de următoarele documente justificative:

(i). documentul menționat la art. 81 alin. (2) din Codul fiscal întocmit de angajatorul rezident în România ori de către un sediu permanent în România care efectuează plăți de natură salarială din care să rezulte venitul bază de calcul al impozitului;

(ii) contractul de detașare;

(iii) documente justificative privind încetarea raportului de muncă, după caz;

(iv) certificatul de atestare a impozitului plătit în străinătate de contribuabil, eliberat de autoritatea competentă a statului străin, sau orice alt document justificativ privind venitul realizat și impozitul plătit în celălalt stat, eliberat de autoritatea competentă din țara în care s-a obținut venitul, precum și orice alte documente care pot sta la baza determinării sumei impozitului plătit în străinătate, pentru situația în

(9). Când o persoană fizică rezidentă în România obține venituri care în conformitate cu prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu statul străin sunt supuse impozitului pe venit în statul străin, pentru evitarea dublei impuneri se va aplica metoda prevăzută în convenție, respectiv metoda creditului sau metoda scutirii, după caz.

(10). Persoanele fizice prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. a) și cele prevăzute la art. 59 alin. (2) din Codul fiscal care realizează un venit și care, potrivit prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un alt stat pot fi impuse în celălalt stat, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri "metoda scutirii", respectivul venit va fi scutit de impozit în România. Acest venit se declară în România, dar este scutit de impozit dacă se anexează documentul justificativ eliberat de autoritatea competentă a statului străin, care atestă impozitul plătit în străinătate.

(11). La sfârșitul anului fiscal vizat, contribuabilul anexează la declarația privind venitul realizat documentele justificative privind venitul realizat și impozitul plătit, eliberate de autoritatea competentă din țara în care s-a obținut venitul și cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri. Aceste documente sunt utilizate pentru aplicarea metodelor de evitare a dublei impuneri prevăzute în convențiile de evitare a dublei impuneri.